EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 274, Haziran 2011

Kampanya dönemi ışığında sınıf çalışmamız...

Yeni bir düzeyin eşiğinde

Yoğun bir kampanya dönemini geride bıraktık. Ön hazırlık süreci ile birlikte yaklaşık altı aylık bir zaman dilimini kapsayan bu dönemin her açıdan değerlendirilip irdelenmesi, gerekli sonuç ve derslerin çıkartılarak tartışılmak üzere partiye sunulması önümüzde bir görev olarak duruyor.

Kampanya sürecinde yapılan ara değerlendirmelerin yanı sıra, her alan, birim ve organ tarafından da değerlendirmeleri yapıldı, yapılıyor. Bugüne kadarki çalışmanın yansıyan tablosundan ve yapılan değerlendirmelerden yola çıkarak söyleyebiliriz ki, kampanya dönemi kazanımların sağlandığı bir süreç oldu ve çalışmamızın gelip dayanmış bulunduğu eşiğin aşılmasına bizi biraz daha yakınlaştırdı. TKİP III. Kongresi'nde "Sınıf eksenli partiye geçiş" hedefi ile ifade edilen bu eşiğin, yalnızca bizim öznel müdahalelerimizin ürünü olarak, dahası belli bir zaman dilimiyle sınırlı bir çalışma sonucunda aşılması elbette beklenmiyordu. Kampanya sürecinde hedeflenen, böyle bir eşiğin aşılmasından çok bu doğrultuda belli bir mesafenin alınması, "yeni bir düzeyin yaratılması" idi.

Bu açıdan eldeki somut veriler şunu göstermektedir: Alınan belirgin mesafeye ve yaşanan politik toparlanmaya rağmen, hedef olarak konulan "sınıf çalışmasında yeni bir düzey yaratma" iddiası ile çalışmamızın mevcut durumu arasında hala da önemli bir açı vardır. Kampanya çalışmasının kazanımlarının, bu açının kapatılmasında oynadığı rol henüz sınırlıdır. Henüz diyoruz, zira kampanya kendi içinde 1 Mayıs'la birlikte sonlandırılmış olsa da, kazanımlarının toparlanması ve somut mevzilere dönüştürülmesi, kampanyayı izleyecek yeni çalışma dönemleri içinde başarılabilecek bir şeydir. Nitekim parti önümüzdeki dönem planlamalarını bu doğrultuda yapacak, mevcut imkan ve şartları zorlayarak sürekli ivme kazanan bir faaliyetle yönelimlerin somut mevzilere dönüştürülmesi çabasını kesintisiz olarak sürdürecektir. Bu açıdan önümüzdeki sürecin parti açısından yeni bir gelişme ve atılım dönemi olacağını bugünden söylemek mümkündür. Böyle bir gelişmenin gereğince yaşanabilmesi ise, her şeyden önce süregiden çalışmamızın kazanımlarının doğru tespit edilebilmesi, bu kazanımlara dayanarak eksiklik ve zaaf alanlarına çok yönlü bir yüklenmenin gerçekleştirilmesiyle mümkündür.

Her geçen gün ivmesi yükselen tempolu bir çalışma

Bugünün Türkiye'sinde çok az hareket süreklilik arzeden bir faaliyet temposuna sahiptir. Çoğu reformist bu hareketler dışarda tutulursa, genelde sol hareket belirgin bir atalet içerisindedir. Bu tablo sadece önemli tarihsel günlerde ve sınıf mücadelesinde yaşanan gelişmelerin sürükleyici etkisiyle bir ölçüde değişebilmektedir.

Sınıf devrimcileri ise her zaman yoğun ve tempolu bir faaliyet içerisinde olmuşlardır. Bu durum yalnızca özel yoğunlaşmaları ifade eden kampanya dönemleri için değil, olağan çalışma dönemleri için de geçerlidir. Gene de kampanya öncesi süreçte bir "durağanlaşma"dan sözetmek mümkündür. Yeniden inşa sürecinin içe dönük görevlerine yüklenmenin zorunlu bir sonucu da olan bu "durağanlaşma" kampanya dönemi boyunca aşılmış, çalışma temposu süreç içinde adım adım ileriye çekilmiştir. Özelikle kampanyanın son aşamasında (genel işçi etkinlikleri ve 1 Mayıs dönemi) faaliyetimiz hem niceliksel hem de niteliksel bir gelişim süreci yaşamıştır.

Bu tür kampanyaların siyasal faaliyet temposunda yarattığı olumlu gelişme bir kez daha görülmüş olsa da, bunun dönemsel hedeflerimize ulaşmada oynayacağı rol bellidir. Bu açıdan yakalanan temponun korunarak geliştirilmesi gerekmektedir.

Sistematik faaliyete ve işçi direnişlerine dayanan güçlü bir politik etki

Kampanyanın diğer bir kazanım alanı yarattığı politik etkidir. Sınıf hareketinin verili koşullarında ülkenin belli başlı sanayi merkezlerinde bu türden eş güdümlü bir çalışma yürütebilmek dahi kendi başına önemlidir. Aynı hedefler doğrultusunda ama yerel özgünlüklere dayanılarak örülen çalışmanın dışımızdaki siyasal ve sendikal güçler üzerinde hissedilebilir bir etki bıraktığını birçok veri doğrulamaktadır. Gene de sözkonusu güçlerin mevcut durumu düşünüldüğünde, bu etkinin sınırları, kampanyanın yarattığı sonuçlardan bağımsız olarak bellidir.

Çalışma esas olumlu etkisini devrimci sınıf faaliyetinin kendi ilişki ağı üzerinde göstermiştir. Çalışmaya dair değerlendirmelerde çevre ilişkilerinin gözlem ve yorumlarının örgütlü güçlerimize göre daha olumlu olması bunun göstergelerinden biridir. Özellikle direnişler ve bu direnişlerde partinin tuttuğu yer, devrimci sınıf faaliyetinin nihayet sınıfla birleşme ve onu eyleme çekmede önemli bir yol katettiğinin somut göstergesi olarak algılanmaktadır. Yaratılan politik etkinin partinin sınıf içerisinde taban kazanması açısından önemi açıktır. Ancak onu güçlendirip örgütleyecek özel bir çaba olmadan bunun kendiliğinden gerçekleşmesi günün şartlarında mümkün değildir.

Mevcut ilişki ağımız derlenip toparlanmıştır

Partimizin kitleselleşme sorunu bulunduğu, sürdürülen faaliyetin sürekliliği, ısrarı, kapasitesi ve temposu ile karşılaştırıldığında, kitle tabanımızın fazlasıyla dar kaldığı açık bir gerçektir. Kampanya mevcut ilişkilere yönelimde fabrika merkezli bir yoğunlaşmayı esas alsa da, bu ilişkilerin geliştirilmesi hedeflerden biriydi.

Kampanya birinci açıdan kendi rolünü oynamış, fakat ikincisinde belirgin bir başarı elde edememiştir. Bu sonuçta mevcut ilişki ağı üzerinden fabrika merkezli bir derinleşme sağlama yöneliminin öncelik olarak belirlenmesinin kuşkusuz bir etkisi vardır. Fakat sorun bununla açıklanamaz. Kampanyanın finali kabul edilen 1 Mayıs eyleminin sonuçlarına bakıldığında, İstanbul'daki nispi gelişim dışında diğer alanların bu açıdan kendini tekrar ettiği görülmektedir. Birçok nedenden kaynaklanan bu durumun aşılabilmesi için, kitle çalışmamızın siyasal muhtevasının, araç ve yöntemlerinin, örgütleniş tarzının vb.'nin, baştan sona değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

Bu kapsamlı konuya girmeden şimdilik şunlar söylenebilir. Diğer birçok sorun gibi kitleselleşme sorununun da çözüme kavuşturulacağı esas alan fabrika çalışmalarıdır. Siyasal faaliyet kapasitemiz ve tempomuzla karşılaştırıldığında önemli bir darlık içeren kitle ilişki ağımızın ana gövdesini işçiler oluşturmaktadır. Siyasal faaliyetimizin etki alanı ise bu ilişki ağının kat kat ötesindedir ve gene ana ekseni işçi sınıfı olsa da toplumun değişik emekçi

kesimlerine ulaşma gücüne sahiptir. Bu toplam etki alanı içerisinde kitle tabanını güçlendirmenin yolu, partinin kendi esas alanında, yani sınıf çalışmasında sağlayacağı başarıdan geçmektedir.

Fabrika, hem en dar alanda en geniş ve hedefli kitle çalışmasının yapılacağı zemindir; hem de toplumun her kesiminden ilerici öncü güçlerin parti ile birleşmeleri, bizzat bu zeminde alacağımız yol ile sıkı sıkıya ilişkilidir, onunla doğru orantılıdır.

Henüz fabrikaları "en geniş kitle çalışmasının yapılacağı alanlar" olarak yeterince değerlendirebilme gücünden yoksunuz. Her şeyden önce sınıf hareketinin mevcut geriliği bu tarz bir çalışmayı zora sokmaktadır. Bu nesnel zorluğun ötesinde, çalışma yürütülen fabrikalarda iç dayanaklara sahip olmadan bu türden bir kitle çalışması yürütmenin, yürütülse bile sonuçlar almanın zorlukları kampanya vesilesiyle de bir kez daha görülmüştür.

Kitleselleşme sorunu ile sektör ve fabrika çalışmalarımızın mevcut durumu arasında sıkı bir bağlantı vardır. Sınıf çalışmasında yeni bir düzeye ulaşmayı henüz başaramadığımız bugünkü koşullarda, kitleselleşme sorununda da önemli bir gelişme gösterememiş olmamız şaşırtıcı değildir. Fakat bu alanda yeni bir düzeyin eşiğinde olduğumuz ve belli olanakları biriktirdiğimize göre, önümüzdeki dönemin bu açıdan da bir atılım süreci olabilmesinin önkoşullarına sahibiz.

Seçilmiş alanlara dayalı etkin bir çalışmada zorlanma

Kampanyanın en temel amacı fabrika merkezli bir derinleşmenin sağlanması, bu derinleşmenin ürünü olarak somut mevziler ya da mevzi haline döndürülebilecek zeminlerin yaratılması idi. Bu açıdan ilden ile, alandan alana değişen bir tablo olsa da, bütün alanlarda fabrika ve sektör yönelimlerinin daha sağlam temellere kavuşturulduğu söylenebilinir. Bazı bölge ve alanlarımızın, yaşadıkları örgütsel ve kadrosal sorunlar nedeniyle, bugün henüz bu düzeyin gerisinde bulunması bu durumu değiştirmemektedir. Fakat bu düzey hem genel olarak hem de mevcut güç ve olanaklarla karşılaştırıldığında fazlasıyla yetersiz kalmaktadır. Kadro ve örgüt sorunları gibi çok belirleyici etkeni dışarda tutarsak, hala siyasal gündemler, sınıfın genel gündemleri ve fabrika iç gündemleri arasında esnek ve yaratıcı bağlar kurmak açısından yaşanan zorlanma, temel önemde bir sorun alanıdır. Fakat sorun alanları bu zorlanma ile de sınırlı değildir. Atılan bazı adımlara rağmen hedef seçilmiş alanlar üzerinden çok yönlü bir kuşatma gereğince yapılamamakta, dönemsel olarak sağlanan yoğunlaşmalar aynı düzeyde sürdürülememekte, değişik araç ve yöntemlere dayalı yaratıcı bir tarz oluşturulamamakta, sonuç almaya kilitlenmiş daha tok ve yırtıcı bir yaklaşım fabrika çalışmalarımıza yeterince hakim kılınamamaktadır.

Bu zorlanmalara rağmen kampanya dönemi boyunca gene de anlamlı deneyimler yaratılmıştır. Bir dizi direniş örgütlenmiş, kendi dışımızda ortaya çıkmış direnişlere müdahalelerde bulunulmuş, bazı hak alma eylemlerine öncülük edilmiştir. Bugün somut duruma baktığımızda, partinin onlarca fabrikada doğrudan ve plan dahilinde çalıştığını, politik etkisi üzerinden yüzlerce işçiyle ilişki içinde olduğunu söyleyebiliriz.

Sürecin örgütlenmesinde genç güçlerimizin rolü

Kampanya sürecinin gösterdiklerinden biri de genç güçlere dayalı yeni bir kadro kuşağının yavaş yavaş oluştuğu gerçeğidir. Doğal olarak bu tablo belli bir zaman dilimiyle sınırlı bir kampanyanın sonucu olmaktan çok II. Parti Kongresi'nden bu yana yapılan ve III. Parti Kongresi ile birlikte yeni bir düzeye çıkarılan müdahalelerin ürünüdür.

Kampanya sürecinin çok yönlü görev ve sorumlulukları bu kuşağı bir yandan gelişmeye ve daha çok inisiyatif almaya zorlarken, öte yandan da kadro yapımızın mevcut sınırlarını, zaaf ve eksikliklerini bir kez daha göstermiştir.

Birincisi, değişik alanlarda görevli birçok

yoldaş daha ileri sorumluluklar almış ve bu onlar açısından geliştirici olmuştur. Bu tablo içerisinde ileriye çıkanlar, mevcut kadro birikimi ile birlikte partinin omurgasında nicel bir büyümenin dayanağı haline gelmiştir.

İkincisi, bu süreçte en ileri çıkanlar dahil olmak üzere, bu birikim henüz nitelik olarak sorunludur. Gelişmenin esas dinamiği hala da yoğun politik faaliyetin ihtiyaçlarına yanıt olma çabasıdır. İdeolojik zayıflık ve bu zayıflığın yarattığı politik yetersizlik, "sıçramalı bir gelişim"i engelleyen en önemli faktör olmaya devam etmektedir. Bu durum aynı zamanda II. Parti Kongresi'nden bu yana yapılan müdahalelerden sonuç almada henüz yetersiz kalındığını göstermektedir.

Üçüncüsü, bu birikim nicel olarak da önemli bir darlık taşımaktadır. Oysa parti, politik kuvveti, faaliyet kapasitesi ve nihayetinde sınıf hareketi içerisindeki yeri ile her geçen gün biraz daha öne çıkmakta, bu öne çıkış yalnızca görev ve sorumlulukları değil beklentileri de artırmaktadır. Yeterli sayıda yetişmiş kadroya sahip olmadan bu beklentilerin tam anlamı ile karşılanamayacağı da, bu son kampanya vesilesiyle bir kez daha görülmüştür.

Yoğun ve başarılı bir politik faaliyet kadrolaşma için sadece uygun bir zemin sağlar. Özel bir kadrolaşma yönelimi ve bunun ürünü sistematik bir eğitim çabası olmadan, bu alanda belirgin ve güvenceye alınmış bir başarı elde edilemez. Parti önümüzdeki dönemde bu soruna bir kez daha ancak daha kapsamlı bir tarzda yüklenmek zorundadır. Fakat tek tek yoldaşlarımızın bu yönlü bir çaba ve iradesi bu müdahaleye eşlik etmediğinde, sorunun yeterli bir çözüme kavuşturulması mümkün değildir.

Politik önderlik kapasitesindeki gelişim çözücü halka olmaya devam etmektedir

III. Parti Kongresi, politik önderlik kapasitesinde yaşanan gelişime dayalı bir çalışma tarzı değişikliği yaratılamadığı sürece, siyasal sınıf çalışmamızda hedeflenen sıçramanın yaratılamayacağını saptamıştı. O günden bu yana parti bu doğrultuda bir çalışma tarzı değişikliğine gitmeye çalışmaktadır. Geride kalan kampanyalar dönemine bakıldığında, bu yeni tarzın birçok izini bulmak mümkündür. Altı aylık bir zaman diliminin yukardan aşağıya doğru ayrıntılı olarak planlanması, bu planlamanın süreç içerisinde geliştirilmesi bile, doğru çalışma tarzı ve politik önderlik kapasitesi açısından belirgin bir gelişmeye işaret etmektedir.

Bu tabloya rağmen, kampanya çalışmasının sonuçlarına bakıldığında, esas aksama alanının gene de bu alan olduğu, partinin en tepeden en alt örgütlülüklerine kadar bir bütün olarak politik önderliğe dayalı yeni çalışma tarzına geçmekte zorlandığı, atılmış adımlara rağmen bu tarzın çalışmaya yeterince hakim kılınamadığı görülmektedir.

Partinin yeni dönemi

Parti yeni dönemde sınıf hareketi içerisinde daha belirgin bir yer tutmanın güç ve imkanlarına sahiptir. Önderlik boşluğu nedeniyle bir kısır döngü içinde gidip gelen sınıf hareketinin şiddetle buna ihtiyacı vardır. Partinin bu ihtiyaca ne kadar yanıt üretebileceği, her şeyden önce kendi iç sıçramasını ne kadar yapabileceği ile bağlantılıdır. Kampanya dönemi bir kez daha göstermektedir ki, sıçramanın belirleyici halkası hala da "nitelikli kadro" sorunudur ve sonuç bu alanda katedilecek mesafeye sıkı sıkıya bağlıdır.

Başka dönemlerde olduğu gibi bu kampanya döneminde de kendi pratik sınırlarını zorlayarak faaliyetin yükünü çeken yoldaşlarımızın, çok yönlü bir idelojik-politik gelişim yaşamadan bundan ötesini yapmaları belki mümkündür. Ancak sınıf hareketinin ve partinin gelişen ihtiyaçlarına yanıt vermeleri mümkün değildir.

Parti yeni dönemi dinamik, disiplinli, örgütsel ve devrimci kimliği gelişkin, ama aynı zamanda ideolojik ve politik kapasitesini ilerletmek için bilinçli bir çaba da harcayan yoldaşlar üzerinden kazanabilecektir.

EKİM

Sınıf saflarındaki örgütlenme eğilimi ve mücadele kararlılığını güçlendirme ihtiyacı!

24 Ocak Kararları ve 12 Eylül faşist darbesiyle işçi ve emekçilere yönelik çok yönlü bir saldırı politikası yürütüldüğü biliniyor. Ücretlerin düşürülmesi, ağır ve yorucu çalışma saatleri, sağlık, sosyal güvenlik haklarının gaspı, işgüvencesinin ortadan kaldırılması, esnek çalışma, taşeronlaştırma, özelleştirme vb. saldırılar bugün daha da ağırlaştırılarak uygulanmak istenmektedir. İşçi sınıfının temel kazanımlarından geriye kıdem tazminatı hakkı kalmıştır. Sermaye sınıfı 12 Haziran seçimlerinin ardından kıdem tazminatını da gaspetmek niyetindedir.

12 Eylül faşist darbesi sadece çalışma yaşamına ve iktisadi alana yönelmemiş, en temel demokratik hak ve özgürlüklere de saldırmıştır. '82 Anayasası ve çeşitli yasaklarla işçilerin örgütlenme, grev ve toplu sözleşme vb. haklarını tümüyle sözde haklar haline getirmiştir. DİSK kapatılmış, işçiler çeşitli baskı ve yöntemlerle sendikalarından ayrılmaya zorlanmış, tümüyle örgütsüz bırakılmışlardır. '80 öncesinin siyasal ve toplumsal atmosferinde yetişen öncü işçi ve emekçi kuşağı budanmış, fabrikalardan ve sendikalardan temizlenmiştir.

Hareketsiz ve suskun geçen uzun bir sürecin ardından, işçi hareketinde ilk kıpırdanışlar 1984 yılında kendini göstermiştir. 1987-91 döneminde ise Türkiye işçi sınıfı tarihinin en yaygın eylemlilik sürecini yaşamış, Netaş greviyle başlayan süreç Zonguldak madenci eylemiyle doruk noktasına ulaşmıştır. 1991 dönemi ise sınıf hareketine mevzi eylemlerin hakim olduğu kısmi bir durgunluk dönemi olarak yaşanmıştır.

1999 Marmara depremiyle tümden geriye çekilen sınıf hareketi, sınırlı eylem ve direnişlerin ardından 2007 yılından itibaren başlayan Telekom, havayolu, Tekel grev ve direnişleriyle yeniden canlanma eğilimi göstermektedir.

Son dönemde irili ufaklı yaşanan bir dizi mevzi, sektörel ve fabrika merkezli eylem ve direniş sınıf hareketinin yeniden yükselişe geçme eğilimi gösterdiğinin anlamlı işaretlerini vermektedir. Ancak sınıf hareketinin en temel sorunlarının başında gelen bilinç ve örgütlenme düzeyinde yaşanan gerilik, yükselme eğilimi gösteren hareketin halen en önemli ve aşılması gereken zaafiyet noktasıdır.

Son dönem yaşanan mevzi işçi direnişlerine bakıldığında, öne çıkan en temel talebin sendikal örgütlenme isteği olduğu görülmektedir. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler her geçen gün daha da ağırlaşan kölece çalışma ve yaşama koşulları karşısında tek çözüm yolu olarak örgütlenmeyi, birleşmeyi ve mücadele etmeyi görmektedirler. Mücadeleye geçen işçi bölüklerinde görülen bir diğer eğilim ise kararlılıktır. İşçiler sendikal örgütlülükleri için harekete geçtiklerinde Çel-Mer, Saba vb. örneklerde olduğu gibi ağırlıklı olarak işten atılma saldırısı ile karşılaşmakta, bir yandan kapitalist patronun baskı ve zoruyla diğer yandan sendikal bürokrasinin ayak oyunlarıyla uğraşmak durumunda kalmaktadırlar. Tüm olumsuzluklara ve eksikliklere rağmen, işten atıldıkları için direnişe geçen işçi kitleleri direnme ve mücadele etme kararlılığı göstermektedir.

Ontex, Çel-Mer, Tekel, kısmen Saba örneklerinde olduğu gibi, kimi eylem ve

direnişlerde işçiler sendika bürokrasinin mücadeleyi geriye çeken, sendikal demokrasiyi yok sayan, direnişi ezmeye çalışan tutumlarına karşı da tepkilerini göstermektedirler. Ancak bu tepkiler de henüz tümüyle bilinçli ve örgütlü biçimler kazanmış değildir.

Sınıf hareketinde açığa çıkan örgütlenme eğiliminin ve mücadele kararlılığının, son dönem yaşanan eylem ve direnişlerin aynı zamanda yeni bir öncü işçi kuşağı yetiştirdiği de unutulamalıdır. Fakat, son dönem yaşanan kıpırdanmalar önemli ve anlamlı olsa da, mevcut hareketliliğin '80 öncesinde olduğu gibi devrimci atmosferden, politikleşmiş ve deneyim kazanmış bir işçi kuşağından, toplumsal hareketlilikten yoksun olduğu da gözönünde bulundurulmalıdır.

Sonuç olarak, bugüne kadar komünist basında her bir dönemi ayrıntılarıyla işlenmiş sınıf hareketinin gelişim sürecinin bugün için öne çıkan karakteri örgütlenme eğilimi ve mücadele kararlılığıdır.

İşçi hareketi 1908'lerden bugüne belli bir süreklilik gösterse de hiçbir dönem kesintisiz, sorunsuz bir gelişim süreci yaşayamamıştır. Türkiye'de Avrupa'daki gibi bir sanayi devrimi yaşanmamış, işçi sınıfı bunun ürünü deneyimler biriktirememiştir. Türkiye işçi sınıfının bir diğer handikapı da devrimci ve komünist hareketle bağlarının zayıf olmasıdır. Ya da tersinden, devrimci hareketin en temel handikapı Türkiye işçi sınıfıyla bağlarının zayıf olmasıdır de denebilir.

Belli başlı yönlerine vurgu yaptığımız Türkiye işçi sınıfı hareketi hala bu temel eksiklikleri taşımaktadır.

Parti'nin III. Kongresi'nde vurgusu yapılan "Sınıf eksenli partiye geçiş!" şiarını ete kemiğe büründürmeye çalışan komünistler açısından, sınıf hareketinde açığa çıkan örgütlenme eğilimini ve mücadele kararlılığını daha ileri taşımak, tek tek ortaya çıkan direnişlerdeki kararlılığı sınıfın diğer bölüklerine maletmeye çalışmak, bu dönem yükleneceği temel halkalar arasındadır.

Kuşkusuz partinin temel önceliği fabrika zemininde kalıcı mevziler kazanmaktır. Bugün için bu zeminlerin sınırı ortadadır. Sınıf ve kitle hareketi ile işçi sınıfının politikleşme düzeyi fabrika zemininde oluşturulan sözkonusu mevzileri, okuma/eğitim grubu ya da sendikalaşma çalışması yürüten işyeri komiteleri vb. biçimlerde sınırlamaktadır. Parti'yi ideolojik-politik olarak benimsemiş işçilerden oluşan hücrelerle fabrika zemininde kalıcılaşma çabasının karşılık bulması, sınıf hareketinin mevcut düzeyi gözönüne alındığında, son derece sınırlıdır.

Önümüzdeki dönem fabrika eksenli yürütülen parti faaliyetinin temel ekseni sınıfın örgütlenme eğilimini güçlendirmek, mücadele kararlılığını büyütmek olmalıdır. Bu çerçevede dikkat edilmesi gereken bazı sorunlara işaret etmek istiyoruz.

Fabrikada kalıcı mevziler kazanmak için faaliyeti adım adım örmek, kolayından bir deşifrasyona ve işten atılmaya maruz kalmamak için gizliliğe uygun davranmak ve sekter tepkilerle ileri fırlamamak elbette gözetilmesi gereken davranışlardır. Ancak kimi durumlarda fabrikalarda faaliyet yürüten kadro ve militanlarımız kalıcı mevziler kazanmak adına, uzun ya da orta vadeli hedeflerimizi de gözeterek, fabrikada gelişen sıcak olaylara müdahale etmede, sınıfa önderlik etmede, onu örgütleme ve harekete geçirmede atıl kalabilmektedirler. Örneğin kimi zaman bir kadromuz bir fabrikaya girmekte, 3-5 yıl bu fabrikada çalışmakta, ancak "gizlilik" kaygısını olması gerektiğinden daha fazla abarttığı için işçilerin tepkisini açığa çıkarmakta atıl kalmakta, bu nedenle de yıllar geçmesine rağmen fabrikada yol alamayabilmektedir. Ya da bir militanımız temel bir fabrikaya girmekte, henüz yeni işe girdiği için "önce fabrikayı ve işçileri tanıyayım" bakışıyla hareket etmekte, o sırada fabrikada yaşanan ve işçilerin de tepki gösterdiği bir durum yaşandığında, "açığa çıkmayayım" mantığı ile davranmakta ve müdahalesiz kalabilmektedir. Veya başka bir militanımız, yeni girdiği bir fabrikada işçilerin temel bir sorun karşısında kendiliğinden aldığı iş bırakma kararını "erken bulduğu" için onaylamamakta ve aldığı tutum nedeniyle

sürecin dışında kalabilmektedir, vb...

Kuşkusuz gözetilen kaygıların bir mantığı ve nedeni vardır. Mantığı bakımından da haklı kaygılardır. Ancak fabrikada faaliyet yürütürken "kaygı"larımızla değil işçiyi harekete geçirme ve örgütleme perspektifiyle davranmalıyız. Elbette bu perspektif bir fabrikaya girer girmez "direniş patlatma" refleksine dönüşmemelidir. Ya da fabrikalardaki faaliyetimizi "direniş patlatma" pratiğine sıkıştıramayız.

Elbette uzun ve orta vadeli hedeflerle, kalıcı mevziler yaratma ve derinleşme bakışıyla fabrikalarda faaliyet yürütmeliyiz. Ancak güncel ve sıcak gelişmeler sözkonusu olduğunda sınıfa önderlik etme, onu harekete geçirme ve örgütleme perspektifiyle davranmalı, bu dönem için bir eğilim olarak kendisini gösteren sınıfın örgütlenme ve mücadele etme kararlılığını güçlendirmeliyiz. Ya da sözkonusu eğilimlerin açığa çıktığı her yerde hareketin önderliğine soyunmalıyız.

Örneğin faaliyet yürüttüğümüz fabrikada işçiler aylardır ücretlerini alamıyor ya da ücretler geç ödeniyorsa, bizim müdahalemiz "önce bir komite kuralım, sonra sendikalaşma çalışması yürütelim, sonra da ücret sorununa el atarız" olmamalıdır. Geç ödenen ya da ödenmeyen ücret sorunu hemen her fabrikada işçinin tepki gösterdiği bir saldırıdır. Böylesi bir saldırı karşısında bizim yapmamız gereken, fiilen iş bırakma ya da yavaşlatma sürecini örgütlemek, böylesi bir tepki ve hareketlilik içinde sendikalaşma faaliyeti yürütmek olabilmelidir. Özellikle gerici dediğimiz iş yasası dahi ücretlerin 2● gün ödenmemesi durumunda işçiye iş durdurma hakkı tanırken, bizim müdahalemiz fiili ve yasal tüm zeminleri kendimize dayanak yaparak işçinin tepkisini örgütlemek ve eylemli bir hat üzerinden açığa çıkarmak olmalıdır. Kuşkusuz böylesi bir müdahale sonrası, yani olası bir işten atılma saldırısı ya da patronun rüşvet, tehdit ve baskısını da bertaraf etmek önden hesaplanabilmeli ve işçiler arasında ortak bir bakış ve tutuma dönüştürmeye çalışılmalıdır. Böylesi bir müdahale içinde işyeri komitesi oluşturulmaya çabalanmalıdır.

Özellikle son dönemde hedefleri daraltmak ve yoğunlaşmak olarak tanımladığımız yeni dönem çalışma tarzımız, sınıfın örgütlenme eğilimini ve mücadele kararlılığını güçlendirmeyi hedefleyen somut biçimler kazanabilmelidir. Hedef fabrikalarımızdaki her türden gelişmeye hakim olmak, işçilerin tepkisine neden olan sorunlar karşısında eylemli tepkileri açığa çıkarmaya ve örgütlemeye çalışmak, uzun ve orta vadeli hedeflerimizi böylesi bir konumlanış içerisinde hayata geçirmeye çabalamak temel yüklenme alanımız olmalıdır. Fabrikalarda kalıcı mevziler yaratmaya çalışırken olası bir saldırı ile karşılaşırsak da (işten atılma vb.) sınıfın direnme ve mücadele etme kararlılığına uygun davranmak, etkin ve fabrikanın tümünü kapsayan kitlesel bir direniş örgütlemeyi hedefleyen bir planlama ile faaliyete yüklenmek temel yönelimimiz olmalıdır. Tüm bu çabalarımıza rağmen sonuç alamazsak, sınıfın direnme kararlılığını komünist işçiler şahsında sergilemek ve hem fabrikanın içini hem de bulunduğu bölgeyi kuşatmaya çalışmak faaliyetimizin ana ekseni haline gelmelidir.

Fabrika çalışmasında planlanması gereken müdahalenin bir diğer ayağını da işçilerin ideolojik, politik ve pratik eğitimi oluşturmaktadır. Sınıf hareketindeki son dönem hareketlenmenin genç işçi kuşağının yeni öncülerini biriktirdiğini vurgulamıştık. Komünistlerin bir diğer görevi de bu yeni öncü işçi kuşağını eğitmek, politikleştirmek ve parti saflarına kazanmak olmalıdır.

Düzenin apolitizmine karşı devrimci politizasyon…

Yaşamı her alanda politikleştirelim!

Devrimcilik herşeyden önce politik bir duruş, politik bir kimliktir. Bununla birlikte apolitizm yalnızca sıradan insanların yaşadığı bir sorun değildir. Devrimci saflarda da kelimenin farklı anlamında bir apolitizasyon yaşanabiliyor. Yığınların politik ilgisizliği ile devrimcilerde karşılaşılan apolitizm arasında görünürde derin bir fark var. Nihayetinde biri siyasetin kıyısından geçmemeyi anlatırken, diğeri en ileri politik düzeyi kimliğe dönüştürmesi gereken devrimcinin sıradanlaşmasını anlatır. Daha yakından baktığımızda ise, her iki durumda da düzenin insan yaşamında kendini üretmesi ve sürdürmesi gerçeğini, bunun yol yöntemlerini görürüz.

Düzenin uyuşturma çabası süreklidir

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin kendi siyasetlerinden kopukluğu ya da siyasete tümüyle ilgisizliği burjuva düzenin başlıca güvencelerinden biridir. O yüzden insan kişiliğinin şekillendiği ilk anlardan başlayarak iki boyutlu kesintisiz bir müdahale örgütler. Bunun bir boyutu, hangi sınıftan olursa olsun kişinin burjuva ideolojilerine, dolayısıyla politik çizgilerinden birine bağlanmasıdır. Geçmişten bugüne bu alanda hayli geniş görünen, gerçekte ise düzen sağı ve solu diye kolayca ikiye ayrılabilen seçeneklere yaslanılmaktadır. Sınıf mücadelesinin seyri açısından aralarındaki fark (örneğin faşizm ile burjuva sınırlarda en ileri parlamenter cumhuriyet) önemli olsa da, burjuva politik çizgileri, dolayısıyla temsilcileri son tahlilde düzenin devamlılığında ortaklaşırlar. Sınıf ve emekçi kitleler burjuvazinin bu ideolojilerinden birine yedeklendikleri koşullarda kendi siyasetlerinden uzaklaşır, böylece düzenin kendini yeniden ve yeniden üretmesine hizmet etmiş olurlar.

Düzenin topluma müdahalesinin diğer boyutunu ise insanların tümden apolitikleştirilmesi oluşturur. "Siyaset yapma", "siyaset bulaştırma", "siyasetle ilgimiz yok" gibi klişeler daha aileden, çocukluktaki çevreden başlayarak hayatın tüm evrelerinde insanların en doğal tepkisine dönüştürülür. Bu yaklaşım özellikle işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde kolay kabul görür ve alabildiğine yaygınlaştırılır. İşçi ve emekçilerin iktisadi ve sosyal hak mücadelesinin başını çektiğini iddia eden sendikal bürokrasi bile siyasetle ilişkisini düzenin isteğine uygun tarif etmeye çalışır. Politik müdahale ve tutumlara yönelik tepkisini son derece meşruymuş gibi savunur: "Siyaset yapmıyoruz, ekmek kavgasındayız"!

Aslında bu yaklaşım burjuva siyasetinin kaba bir dışavurumudur. Gerçekte insanın "siyaset"ten uzak duruşu da dahil her toplumsal davranışı mutlaka siyasi bir nitelik taşır. Bu anlamda siyasal olmayan ya da onunla kesişmeyen neredeyse hiçbir şey yoktur. Dolayısıyla sıradan apolitizm telkini, en bayağı burjuva politikalarından biri olarak damgalanmayı fazlasıyla hak eder. Yarattığı sonuçlar bakımından elbette burjuvazinin belli başlı gerici politikaları (faşizm, dincilik vb.) kadar hissedilir değildir. Fakat son kertede apolitizasyon da diğer gerici politikalar gibi düzenin ayakta kalması içindir.

Apolitikleştirme sistemli ve hissedilmeyen bir süreç olarak işler. Burjuvazi bunun için tüm olanaklarını seferber etmiştir. Üretim araçlarının mülkiyetini elinde tutan burjuvazi, doğal olarak insani gelişim araçlarını da tekeline almıştır.

Bu durum işçi sınıfı ve emekçi kitleleri ilkin zaman ve enerji yönünden gelişim koşullarından yoksun bırakır. Zamanı ve fiziki gücü üretim sürecinde tüketilen işçi kendini geliştirmek için ne zaman bulabilir, ne de takat... İkinci olarak, burjuvazi işçi ve emekçileri gelişme araçlarından da yoksun bırakarak ilerlemelerini engeller. İlkokuldan üniversiteye, tiyatrodan edebiyata, sinemadan basın-yayına, basım işletmelerinden etkinlik alanlarına hemen her şey sermayenin elinde ya da "piyasa"nın hizmetindedir.

Kısacası her araç kitlelere apolitizm yaymanın hizmetine koşulur. Sınıf ve emekçi kitlelerin sürekli apolitik bir edilgenlik içinde tutulmaları ideolojik, kültürel, estetik, ahlaki tüm silahlar kullanılarak sağlar. Günümüzde bunun için içi boş sayısız "edebi eser", çeşit çeşit görsel ve yazılı "sanat" ürünü "piyasa"ya sürülür. Gelinen yerde özellikle de yazılı ve görsel burjuva medya ile sanal alem apolitik edilgenliği sürekli kılmanın en temel araçları olarak iş görmektedirler. Haberler, filmler, diziler, yazılar vb. üzerinden tüm toplum sürekli bir uyuşturulma operasyonuna maruz kalır.

Bu yoğun çaba yine de toplumsal ilerleme dinamiklerine çarpmaktan kurtulamaz. Toplumun bağrında yatan çelişkiler ve bu çelişkilerin tarafı olan sınıflar sürekli bir şekilde egemenlerin denetimlerini aşan kimlikler üretir. Bunlar bağlı oldukları ya da yöneldikleri sınıfların çıkarları doğrultusunda hareket etmeye başlar, bu çıkarları gerçekleştirmeye çalışırlar. İnsanlığın gelinen evresinde bu çabanın en ileri ifadesi proleter devrimcilikte karşılığını bulur. Varoluşu bu nesnelliğe dayanan devrimcilik, bu zemin üzerinde egemenlerin tüm uyuşturma, kendi ideolojisi ekseninde bir politizasyon ya da apolitizasyon çabalarına karşı bilinçli bir iradenin vücut bulması demektir.

Devrimci harekette apolitizm

En başta da belirttiğimiz üzere, buna rağmen devrimci saflarda apolitizasyon yaşanabilmektedir. İlk akla gelenin aksine, bu apolitikleşme yalnızca kadro ve sempatizanların sorunu değildir, örgütleri de kesmektedir. Özellikle devrim mücadelesini, kitleleri devrimci çizgide politikleştirmek, eyleme çekmek ve devrim davasına kazanmak olarak değil de öncü vuruşma olarak gören örgüt ve çevrelerde yaşanan bir sorundur.

Şüphesiz sorunun kaynağında sınıfsal konum ve ideolojik çizgi yatmaktadır. Bu tür yapılara küçük-burjuvaziye özgü dogmatik sosyalizm anlayışı hakimdir. Toplumsal-siyasal süreçlere ilgisizlik, ona yönelik sistemli müdahaleden çok alabildiğine subjektif, bu nedenle de gelip geçici iç ihtiyaçlar önplandadır. Kimi zaman ülkedeki veya dünyadaki gelişmelere ya da sınıf saflarındaki bir gelişmeye ortalama bilinçli işçi-emekçileri dahi şaşkına çevirecek denli uzak kalabilmektedirler. Bazıları kendi kurgusal dünyalarının dışına çıkamazken, bazıları da takvimsel eylemler dışında bir yaşam belirtisi gösteremeyebilmektedir.

Toplumsal süreçlere devrimci konumdan müdahale etme çabasında olmayan hiçbir devrimci yapı uzun vadede devrimci kimliği koruyamaz. Böyle bir apolitizme düşenlerin gerekçeleri, ister hazırlık aşamasında olmak, ister kadro yetiştirmek, ister teoriyi geliştirmek, ister örgütsel eğitim, ister teknik-örgütsel zorluklar olsun, bunların yozlaşmaları kaçınılmazdır. Kimisinde kendini tekrar bir kuraldır, kimisinde mezhepleşme belirgindir, kimisinde sosyal çevre haline gelip tükenme yaşanır. Ve hepsinin tipik ortak özelliği, iktidar perspektifinin olmayışı ya da yitirilmiş olmasıdır. Ülkemizde devrimin hiç de azımsanmayacak güç ve imkanları yazık ki bu tür anlayışların elinde heba olup gitmiştir ve gitmektedir.

Bu durum doğal olarak tek tek bireylerin kimliğinde de dolaysız yansımalarını bulur. "Düşünen teorisyenler, uygulayan militanlar" ayrımının yaygın kabul görmesi ya da kanıksanması, sözkonusu küçük-burjuva örgütsel yapılardan bağımsız değildir. Devrimci hareketin kadrosal yapısında giderek daha çok yaygınlaşan ve büyüyen ideolojik-politik gerilik de, örgütsel düzeyde yaşanan apolitizasyon süreçlerinin vardığı boyutu göstermektedir.

Partinin yöntemsel çizgisi ve politik etkinliği

Geleneksel akımlardan farklı olarak partimiz, kendini neredeyse yoktan var etme gücünü ideolojik çizgisinin yön verdiği politik kapasitesine ve canlılığına borçludur. Teoriyi, politikayı, maddi temel olarak sınıf hareketini ve örgütü organik bir bütünlük içinde ele aldığı için, bu onun doğal bir özelliği olageldi. Kadrolarını sürekli olarak ileri bir politik kapasiteyle donatmaya, sınıf zemininde sürekli bir politik üretime yöneltti. Bu, parti inşa hareketi olarak EKİM'in en temel yöntemsel tutumlarından biri oldu. Daha ortaya çıkışının ilk yıllarında kendi saflarında da karşılık bulabilen yanlış eğilimlere karşın, sınıfı eksen alan etkin bir siyasal faaliyet yürütülmeden yol yürünemeyeceği bilinciyle hareket etti. İdeolojik-teorik düzey ve kapasitenin ancak bu çabayla birlikte korunup geliştirilebileceğine, diğer türlü gerileyip çözülmenin, en iyi durumda aydın bir çevre olarak yozlaşmanın kaçınılmazlığına işaret etti. Nitekim Türkiye devrimci hareketinin saflarında ayrışma ve yeniden saflaşmaların yaşandığı, irili ufaklı birçok grubun sahneye çıktığı aynı dönemde bu değerlendirmesini doğrulayan örnekler yaşanmaktaydı.

TKİP'nin yaklaşımının ne denli isabet olduğu bizzat kendi deneyimi ile de doğrulandı. En zor süreçlerinde, özellikle Kuruluş Kongresi'nin ardından karşılaştığı kapsamlı saldırı süreci sonrasında bile yüzü dışa dönük etkin bir politik faaliyet örgütleyerek zor dönemleri göğüslemeyi başarabildi. Bilinmektedir ki, düşmanın böyle saldırıları bir yanıyla da ideolojik-politik kırılmaya yol açmayı, temel ilke ve değerlerde tahribatlar yaratmayı ve stratejik doğrultudan saptırmayı amaçlamaktadır. '90'ların ikinci yarısından bugüne yaşanan deneyimler bu politikanın hiç de yabana atılır olmadığını düzenin tatlı sularına süzülen çok sayıda örnek şahsında gösterdi. Yakın geçmişin deneyim ve sonuçları orta yerde duruyor. Tablonun bir tarafında kendini neredeyse yoktan var edip devrimci cephedeki en etkin öznelerden biri haline getiren TKİP yer alıyor. Diğer tarafta ise hatırı sayılır güç ve olanağı bir tür apolitizm içinde tüketen geleneksel devrimcilik var.

Saflarımızda görülen apolitizm

Fakat bu kadarı partimizin saflarında çeşitli biçimleriyle apolitizmin yaşam alanı bulmasını engellemiyor. İdeolojik-politik donanım zayıflığını uzun süre gidermeyen güçler zaman içinde tek düze bir yaşamın ve çalışmanın taşıyıcılarına dönüşebiliyorlar. Teori, politika, sınıf ve örgüt bütünlüğünü-diyalektiğini özümseyemeyen güçlerde, örneğin memur zihniyeti, örneğin iki parçalı yaşam, örneğin burjuva dünyaya özgü eğilim ve alışkanlıkların taşınması, örneğin proleter kültür, sanat, estetik, ahlak değerlerine yabancılık vb. çok da sorun olarak algılanmayabiliyor. Kökeninde teorik birikimsizlik, buna paralel olarak sınıf intiharının gerçekleştirilmeyişi, bu temelde düzenle tüm köprülerin atılmaması, devrimciliğin esas olarak duygusal boyutta sürdürülmesi, demek oluyor ki bilimsel esaslarıyla kavranıp bilinçli bir iradeye dönüştürülmemesi ve tüm bunlar üzerinden iktidar perspektifinden yoksunluk yatıyor.

Apolitizmin karşımıza çıkan biçimlerinden biri genel olarak politik gelişmelere, dünyada ve ülkede yaşanan süreçlere ilgisizliktir. Bu ilgisizlik gündemin göz ucuyla dahi olsa izlenmemesi, toplumsal yaşama yön veren gelişmelerden bihaber olunmasına varabiliyor. Dahası giderek kendi süreli yayınlarından kopmaya, haftalık, hatta aylık yayınların dahi okunmamasına dönüşebiliyor. Bunun bir parçası da doğal olarak örgütsel sürece ve gelişmelere yönelik ilgisizliktir. Burada daha çok "memur zihniyeti" rol oynar. Bu tür apolitizmin varacağı yer örgütsel yaşamda öldürücü bir edilgenliktir. Oysa bırakalım dünyayı, ülkeyi ve toplumu, kendi saflarında dahi ne olup bittiğiyle ilgilenmeyen, süreçlere müdahil olmayan birisi, dava insanı değil olsa olsa yalnızca "görev" insanı olabilir.

Apolitizmin bir diğer biçimi gündelik yaşam alanında ortaya çıkıyor. Devrimciliği bütünlüklü bir kimlik, yaşamın esası olarak kavramayan

güçler, yine süregiden faaliyetin bir tarafından tutsalar dahi parçalanmış ikili bir yaşam sürebiliyorlar. Böylelikle bir tarafta siyasal faaliyete ayrılan bir zaman, diğer tarafta "özel" yaşam zamanı oluşuyor. Bu özellikle henüz devrimci kimliği özümsememiş, düzen-devrim ikilemini aşamamış, köklü bir hesaplaşma yaşamamış güçlerde karşımıza çıkan bir sorundur. Lakin tekdüze bir faaliyet ve yaşamın yıllar içinde öğüttüğü insanlar nezdinde daha ileri örnekleri de az değildir. Devrimciliğin bir meslek değil de bizzat bir yaşam biçimi, bir adanmışlık olduğunu kavramayan biri için "özel yaşam zamanı"nında apolitik olmak, bir devrimci gibi yaşamamak hiç de garip gelmeyecektir. Oysa devrimcilik yaşamın 24 saatinde, her eylemde, her tutumda, her harekette politik olduğunun bilincinde olmak, bunu duyumsayarak yaşamaktır.

Bunu bilince çıkarmayan devrimcilerde aynı zamanda devrimci kıstasların yerini çok doğal şekilde burjuva ölçütler alabiliyor. Çağımızda toplumsal ilerlemenin önünde tepeden tırnağa her şeyiyle kokuşmuş bir engele dönüşen burjuvazi, ancak topluma kendi çürümesini dayatarak varlığını sürdürebiliyor. Onun ölçütleri insani bir görünümde iken dahi, altında bu çürütmenin gerçek yüzünü taşıyor. Durum böyle iken, burjuva dünyanın beğenilerini, değerlendirmelerini, tercihlerini devrimci saflarda mücadele ederken benimsemek yalnızca parçalanmış bir kimliğin sonucu olabilir. Tersinden yaşamı bütünlüklü sürdürmek ise, gündelik yaşamın akışını, tüm ölçü ve değerler sisteminde, en sıradan gündelik ayrıntıda bile bir devrimciye yakışır hale getirecektir.

Apolitik kişiliğin kendini sergilediği alanlardan biri de insan ilişkileridir. Örneğin aile ve eski sosyal çevre ile ilişki bunun göründüğü en belirgin alandır. Genelde aile kazanılmak üzere hesaplaşılması gereken ilk düzen barikatıdır. Düzen ilkin burjuva aile yapısı üzerinden bireyin karşısına çıkar. Burjuva dünyanın bu minyatür hücresinde düzenin envai çeşit suretine rastlamak mümkündür. Bazılarında mülkiyet ve çıkar ilişkileri en doğal insani duygular tarafından örtülebiliyorken, kapitalizmin yabancılaştırma süreci derinleştikçe çoğunda düzen ilişkileri çıplak biçimde göze çarpar. Bunların örneklerini en rafine haliyle, solcu geçinen, hatta bir şekilde devrimci siyasal mücadelenin bir yerinde olan ailelerde bile görmek mümkündür. Dolayısıyla devrimcileşmek genelde aileden itibaren düzenle bir savaşım süreci olarak gelişmeye başlıyor. Devrimcileşme sürecinde aile ile kurulan ilişki genelde devrimcinin sonraki yaşamını belirleyen çok temel bir etkendir. Apolitik tavır, ya ailenin huyuna suyuna gitmek ya da herhangi bir mücadele yürütmeksizin köprüleri tümden atmak olarak ortaya çıkar. Burada devrimci kimliği geliştiren bir tavır alamayan kişi, akraba ilişkilerinde, sosyal çevresinde, hatta kitle ilişkilerinde, daha da kötüsü yoldaşlar arası ilişkide bile devrimci bir özne (yani devrimci X) olmaktan çok, sıradan bir birey (yani arkadaş, ahbap X) olarak davranmaktan kendini alamaz. Devrimci bir birey insan yaşamının en sıradan sorunlarını dahi politik bir perspektifle ele alırken, gündelik hayatın her ayrıntısına politik bir kişi olarak yaklaşırken, apolitik bir devrimci boş sohbetlerin eklentisi-sürükleneni olmaktan öteye geçemez.

Burada belli görünümleri üzerinden tanımladığımız apolitizm, sermaye düzeninin çabalarından aldığı sonucu gösterir. Yaşamlarının her anında düzenin sistematik uyuşturma saldırısıyla yüzyüze olanları buna karşı bağışık hale getirmesi gerekenlerin apolitizmi ise en acı sonuçtur. Deneyimlerimiz de göstermektedir ki, kesintisiz siyasal faaliyet ya da bir organ içinde yer almak kendi başına apolitizme çare değildir. Hatta kendi özgülümüzde yoğun siyasal pratik azımsanmayacak sayıda yoldaşın apolitik kimliğinin örtüsüne bile dönüşebilmektedir. Oysa hangi düzeyde olursa olsun, zorluk derecesine, risklerine, ağırlığına bakmaksızın her tür pratik faaliyeti omuzlamak bir kadroyu ne denli yüceltiyorsa, buradan aldığı manevi doyumla apolitizmini meşru görmek ya da yoğun koşturmacasını apolitikleşmenin dayanağına dönüştürmek de o denli geriye savurur. Üzerine gidilmesi gereken önemli sorunlarımızdan biri de budur.

Sendikal bürokrasiye karşı mücadele görevleri

Sendikal bürokrasi burjuvazinin sınıf hareketini etkisizleştirip kontrol altına almadaki tek aracı değildir kuşkusuz. Fakat bugünün sınıf hareketi gerçekliği gözönünde tutulduğunda, sendikalar işçi sınıfının hala da en somut mevzileri durumundadır. Sendikal bürokrasi, bu mevzilerin mücadelenin ihtiyaçları doğrultusunda kullanılmasının önünde temel bir engel oluşturuyor. Sendikal bürokrasiye karşı etkin bir savaşım içermeyen bir hattın sınıf hareketini içinde bulunduğu cendereden çıkarıp devrimci bir mecraya akıtma şansı neredeyse bulunmuyor. Bugün süregiden her bir hak alma mücadelesi ve direniş bu kast tarafından ya doğrudan boğuluyor ya da dolaylı olarak etkisizleştiriliyor. Her bir olayda yeniden doğrulanan bu durum dahi sendikal bürokrasiye karşı etkin ve sürekli bir mücadelenin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaya yeterlidir.

Sendikal bürokrasi gerici siyasal bir odaktır

Sık sık ifade ettiğimiz gibi, sendikal bürokrasiye karşı mücadele sadece, bu kastın işçi sınıfının gündelik hak alma mücadelesinde, iktisadi ve sendikal eyleminde oynadığı uğursuz ve boğucu role karşı mücadele ile sınırlanamaz. Sendikal bürokrasi, işçi sınıfını düzen adına kontrol altında tutan gerici siyasal bir odaktır. Sahip olduğu ayrıcalıklardan kaynaklı olarak mevcut düzenin şu veya bu biçimde sürmesinden yanadır. Bunu tehdit eden her türlü gelişme ve atılımın, düzenin diğer temel gerici kurumları kadar azılı düşmanıdır.

Sendikal bürokrasi yalnızca işçi hareketinin iktisadi temeldeki hak alma mücadelesini baltalayıp eritmiyor, aynı zamanda onu burjuva politikalar etrafında saflaştırarak politik bilincinin gelişmesini de engelliyor. Düzen karşıtı kitlesel bir toplumsal hareketliliğin bulunmadığı ve işçi sınıfının mücadelesinin iktisadi sendikal çerçeveyi aşamadığı bugünkü şartlarda yeterince hissedilir olmayan bu olguyu gözden kaçırmamak, sendikal bürokrasiye karşı ilkeli bir tutum alabilmenin birinci koşuludur. Bu olguyu gözden kaçıranların sendikal bürokrasinin manevralarına sık sık aldanmaları, onu ülkedeki demokrasi mücadelesinin hatta devrimci mücadelenin bir parçası ilan etmeleri ya da büyüyüp gelişen kitlesel bir hareketin onu da önüne katacağını sanmaları, tam da bu alandaki gerçeği görmeme ısrarından kaynaklanıyor. Sendikal bürokrasi işçi hareketi içinde yaratılmış bir düzen aygıtıdır. Ve düzen sınırlarını şu veya bu biçimde aşan genel veya tekil, siyasi veya iktisadi her türlü mücadelenin yeminli düşmanıdır. Bu gerici odağa karşı genelde bir politik mücadele geliştirmek, onu özel olarak devrimci propagandanın hedefi haline getirmek, her olay vesilesiyle gerici yanını teşhir etmek temel bir politik görevdir.

Bürokrasi sorunu sadece politik çizgi sorunu değildir

Sendikal bürokrasi sadece işbirlikçi ya da ihanetçi, uzlaşmacı veya mücadele kaçkını bir politik çizgi değildir. Tüm bu anlayışlara da yön veren bir maddi zemin vardır. Tüzük işleyişi ve temayüller üzerinden güvence altına alınan ve düzen tarafından bahşedilmiş olan maddi -manevi ayrıcalıklar bu maddi zeminin kendisidir. İşyeri temsilcilerine kadar yayılmaya çalışılan bu zemin, ihanetçi-işbirlikçisinden uzlaşmacısına, hatta kimi devrimci-demokratına kadar geniş bir yelpazeyi aynı çark içerisinde birleştirebilmektedir. Bu zemin kurutulmadan sendikal bürokrasinin beli bükülemez. Ve kendi içinde iddiası ne olursa olsun, bu zemini reddetmeyen hiçbir anlayış bürokratik çarkın dışına çıkamaz.

Sendikal bürokrasi denildiğinde homojen bir yapı algılaması karşılaşılan bir durumdur. Böyle

olunca da, bürokrasiye karşı mücadeleyi kastın başını tutan meslekten sendikacı kişilere karşı mücadeleye indirgemek kolaylaşmaktadır. Oysa, kendi içerisinde bir takım katmanlara bölünmüş olsa da, farklı politik çizgileri barındırsa da, sonuçta sözkonusu olan bir sistemdir.

Diğer gerici düzen kurumlarına göre sendikal bürokrasinin özgünlüğü, kendini sınıf hareketinin bir parçası olarak konumlandırmış olmasıdır. Tamamen profesyonel olarak iliştirilmiş olanları bir yana koyarsak, bu kastın üst omurgası işçi hareketi içinden çıkmış ve bir takım ayrıcalıklar uğruna kendini burjuvaziye satmış hainlerden oluşur. Bürokratik kastın tepesine çöreklenmiş işbirlikçi-ihanetçi çizgi aşağı kademelere doğru gittikçe belli ölçülerde etkisizleşmekte, yer yer orta kademelerde uzlaşmacı, alt kademelerde ise daha mücadeleci biçimler kazanabilmektedir.

Bu farklılıklarının sınıf mücadelesinin gündelik pratiği içinde kuşkusuz bir anlamı vardır. Özellikle de kendilerini farklı politik çizgiler olarak ortaya koyabildikleri durumlarda. Ancak bu sadece gündelik mücadelenin o anına ilişkin bir durumdur. Bürokratik sistem kendini sürekli en alt kademelere kadar yaymaya çalışan bir bütündür. İşleyiş, tüzük, temayüller kademesine göre farklılıklar taşısa da, sağlanan ayrıcalıklar bürokrasinin maddi temelidir. Bu yüzden, işbirlikçisinden uzlaşmacısına ve "çağdaş"ına, hatta devrimci demokratına kadar uzanan geniş bir yelpazede konumlananların, sendikal anlayış ve tutumları pratik olarak birbirinden çok az farklılaşabilmektedir. Üst kademede yer alan "şefler"e göre alt kademede konumlanmış "memurlar"ın sınıf kitlelerinin istem ve taleplerinden baskın olarak etkilenmeleri son kertede bu gerçeği değiştirmemekte, kendini devrimci demokrat sayanlar dahi aynı sendikal anlayışın "daha mücadeleci öğeleri" olmaktan kurtulamamaktadır.

Sendikal bürokrasinin panzehiri sendikal demokrasidir

Sendikalar tabanın söz ve karar sahibi olduğu demokratik bir işleyişe kavuşturulmadan bürokrasi belasından kurtulunamaz. Her türlü maddi ayrıcalığın ortadan kaldırılması, zorunlu istisnalar dışında profesyonelliğin yasaklanması, yönetim birimlerinin görevinin icra organı olmakla sınırlandırılması, karar alma süreçlerinin tabana yayılacağı mekanizmaların oluşturulması, geri çağırma hakkının tabana tanınması ve benzeri tedbirlerle ayrıcalıklar ortadan kaldırılmadan bürokrasinin zemini kurutulamaz.

Bürokratik sendikal anlayışın teşhirinin ve demokratik sendikal anlayışın alternatif olarak propagandasının en etkin bir biçimde yapılmasının önemi hiçbir şekilde yadsınamaz olsa da, böyle bir programın sendikalara hakim kılınabilmesi esas yolu sınıfın tabandan yükselen mücadelesidir. Bu mücadelenin önündeki en büyük engellerden birinin sendikal bürokrasi olduğu koşullarda, burada kazanılacak her bir başarı aynı zamanda bürokratik yapılanmada açılacak bir delik demektir. Bu durumda sınıf devrimcileri, bir yandan bürokrasinin en etkin teşhirini gerçekleştirirken öte yandan taban örgütlenmelerine dayalı olarak sendikal mücadeleyi büyütmek ve sendikal örgütlenmeyi yayıp güçlendirmek görevi ile karşı karşıyadır.

İçerden mevziler yaratmak

Bu söylenenler, yönetim kademeleri dahil olmak üzere içerden bir takım mevzileri sendikal bürokrasiden geri almayı önemsizleştirmek bir yana, tersine daha önemli hale getirmektedir. Geri alınacak olan bu mevziler hem sendikal bürokrasinin sınıf hareketinde yarattığı tahribatı gücü oranında sınırlayacak, hem de kendine sendikal demokrasi programını bayrak edindiği ölçüde, tabana dayalı bir sendikacılığın nasıl gerçekleştirilebileceğinin somut örnekleri olacaklardır.

Çarkın gücü ve sınıf hareketinin mevcut geri tablosu düşünüldüğünde, özel yönelimlere girilmeden buralarda anlamlı mevziler tutabilmek oldukça zordur. Kuşkusuz ki sendikalarda devrimci mevziler yaratmak sadece sendikal bürokrasiye karşı mücadelenin görevleri kapsamında ele alınamaz. Daha önemlisi, sınıf hareketinin tıkanmış mücadele kanallarına müdahale açısından bu tür mevziler hayati bir ihtiyaçtır.

Partinin önderlik düzeyi güçlü yerel örgütlerde somutlanabilir!

Parti bir önderlik düzeyidir. Belirlenmiş stratejik yönelim, bu temelde oluşturulan ideolojik-politik platform, bu platforma yön verecek örgütsel yapı, örgütsel yapının şekillendireceği sosyal-kültürel değerler sistematiği, bu değerler sistematiğinin bir sınıfın bağrında ete-kemiğe bürünmesi sorunu... Ve elbette bu alanların birbiriyle oluşturdukları diyalektik bütünlük...

Bunların toplamı partinin önderlik misyonunun gerçekleşme zemininin köşe taşlarını oluşturur. Parti başarılı bir önderlik pratiği sergileyebilmek ve toplumsal devrime yön verebilmek için bu köşe taşlarının bütünlüğünü gözeten bir tutum içinde davranır. Attığı bütün adımları stratejik yönelimine tabi kılar, dönemsel hedeflerini bu bakışla ele alır. Her düzeyde bu önderlik misyonunu yerine getirebilme kapasitesine ulaşma çabası gösterir.

Partinin önderlik düzeyi ve örgütsel cephe!

Partinin önderlik misyonunun bu çok yönlü diyalektik bütünlüğünün en önemli halkalarından birisi örgütsel cephedir. Parti önderlik misyonunu yerine getirecek yetkinliğe ulaşma çabası içerisinde, kendi bünyesinde de önderlik düzeyi yaratmak, bu düzeyi sistematik olarak geliştirmek zorundadır. MK'dan alt bölge komitelerine kadar her örgütsel platformun kendi içerisinde bir önderlik misyonu vardır ve bir bütünlüğü ifade eder. Partiyi oluşturan bu bütünlüğün toplamıdır. Yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya doğru birbirini sürekli olarak etkiler. Partiyi canlı bir organizma olarak tanımladığımız yerde, bu canlı organizmanın bütünlüğünü sağlayan parçaların önderlik vasfının gelişimi tayin edici önemdedir. Burada alınacak mesafe partinin önderlik misyonunun da başarıyla yerine getirilmesini sağlayacaktır.

Bu konuda öncelikle tartışılması gereken kuşkusuz yerel örgütlerdir. Yerel örgütler partinin önderlik misyonunun kitlelerle buluşma zeminidir. Parti ideolojik-politik hattını, şiarlarını ancak yerel örgütleri üzerinden kitlelerle buluşturabilir. Kendi gelişimini her yönüyle ancak buradan doğru sağlayabilir. Bunun için yerel örgütler, partinin önderlik misyonunun başarıyla somutlanabilmesi için kritik bir konumundadır. Partinin bütünsel önderlik düzeyinin organik

bir parçası olarak yerel örgütlerin önderlik planında alacağı mesafe, partinin yolunu hangi hızla ve güçlü yürüyeceğini belirleyecektir.

"Parti, sınıf, devrim!" ve siyasal-örgütsel adımlarımızın yönü!

Burada amacımız bir takım genel belirlemeleri yinelemek değil elbette. Ancak "Parti, sınıf, devrim!" şiarını yükselttiğimiz bir evrede, bu belirlemelerin altının döne döne çizilmesinin yakıcı bir ihtiyaç olduğu, attığımız her adımda bize yön vereceği akıldan çıkartılmamalıdır. "Parti, sınıf, devrim!" şiarımızın diyalektik bütünlüğü tüm siyasal-örgütsel adımlarımızın yönünü verir bize. Kurulu burjuva düzeni alaşağı edecek, toplumsal devrime kilitlenmiş, ideolojik, politik ve örgütsel tüm enerjisini buna hasretmiş, gündelik yaşamın boğuculuğuna takılmayan ama günün olanaklarını en iyi biçimde değerlendirmesini bilen bir parti puslu havada yolunu bulabilir. Bu gerçek içerisinden geçtiğimiz bu tarihi evrede özellikle önemlidir. Marksist-leninist ideolojiyi kavramamış, buna uygun bir sınıfsal yönelim ve tutum alamamış, buna uygun bir örgütsel şekilleniş ve pratik sergileyememiş olanların reformizmin batağına boylu boyunca uzandıkları gerçeği orta yerde durmaktadır.

"Parti, sınıf, devrim!" şiarı partinin önderlik misyonunun nesnel karşılığıdır. Bu şiarın kitlelere nüfuz etmesini sağlayacak olan yerel örgütlerdir. Yerel örgütlerimizin partinin bütünsel önderlik misyonu içerisinde önderlik görevlerini yerine getirebilecek gelişimi yaşamaları sayesinde ete-kemiğe bürünebilecektir.

Toplumsal devrim nasıl ki ideolojinin yön verdiği pratik bir süreç ise, partinin önderlik misyonunun işçi sınıfı içerisinde güçlenebilmesi de o ölçüde pratik bir süreçtir. Bu süreç belirli evrelerde deneyimler kazanılarak, sindirilerek ve elbette birikimlere yaslanarak geçirilmek zorundadır.

Halihazırda parti tüm zayıflık ve eksikliklerine bu gözle bakmakta, politik çalışmasını bu bakışla şekillendirmekte, örgütsel adımlarını bu çerçevede atmaktadır. Yerel örgütlerine müdahalesini de bu zemin üzerinden gerçekleştirmektedir. Toplumsal atmosferin geriletici ve sınırlayıcı etkisine rağmen, buna takılmadan yolunu yürümekte, kendini geleceğe hazırlamaktadır.

Partinin önderlik misyonunu kavramış yerel örgütler!

Öncelikle partinin önderlik misyonunun diyalektik bütünlüğü yerel örgütler tarafından kavranıp bilince çıkartılabilmelidir. Bu da kadrolarımızın buna uygun bir ideolojik eğitimini, sınıf çalışması pratiği içinde ve doğru örgütsel zeminlerde gelişim sürecini gündeme getirmektedir. Partinin önderlik misyonunu her yönüyle kavramış örgütler ancak bu misyonu yerine getirebilecek bir pratik-politik çalışmanın yürütücüsü olabilirler. Değilse, dönemsel başarılar elde edilse bile, tekrar başa dönmekten kurtulamayacak bir zemin ortaya çıkartır. Gündelik çalışmaya hapsolan, tüm enerjisini buna akıtan bir yönelim kendini tüketir. Burada altı çizilmek istenen, yerel önderlik düzeyine ulaşabilmek için buna uygun bir stratejik bakışın, örgütsel hedeflerin ve politik çalışmanın belirlenebilmesi ve bütün bunların gündelik yaşamda hayata geçirilmesi için adım adım ilerlenebilmesidir.

Yerel örgütlerimizin önderlik misyonunu kuşanmaları ve bu misyonun yol göstericiliğinde yollarını yürümeleri gerekmektedir. Bu, saflarımızda devrimci iktidar bilincinin gelişmesini sağlayacağı gibi devrimci örgütsel bakışın kökleşmesi de olacaktır aynı zamanda. Yaşadığımız bir dizi zorlanmanın arkasında yatan sorunlar, bu bakışın oluşturulmasında yaşanan aksamalardan kaynaklanmaktadır.

Güçlü bir devrimci iktidar bilinci ve buna uygun bir örgütsel bakış oluşturulamadığında, bu bakış insanlarımız nezdinde ete-kemiğe büründürülemediğinde, kitlelerin karşısına tok bir tutumla çıkmamız da mümkün değildir.

Partimizin ortaya koyduğu ideolojik-politik platformu, bunun süzgecinden geçirilerek oluşturulan dönemsel taktiklerimizi işçi ve emekçilere taşımakta, anlatmakta ve giderek onları bu taktikler etrafında birleştirebilmekte yeterince güçlü davranamayız. Israrlı ve sistematik bir faaliyetin bile çoğu zaman yeterince güçlü sonuçlar üretemediği bir dönemde bu ayrıca önem kazanmakta, adımlarımızı sağlam basabilmemizin de yegane yolu olmaktadır.

Devrimci iktidar bilinci ancak güçlü örgütsel zeminlerde kazanılabilir!

Devrimci iktidar bilinci, toplumsal devrimi temel stratejik hedef olarak önümüze koymak, bunun bilinciyle hazırlıklarımızı yapmak ve zamanı geldiğinde kitlelere devrimci önderlik pratiğini başarıyla yerine getirebilmektir. Bu bugünden buna uygun bir konumlanma, ısrarlı ve kararlı bir hazırlık demektir. Biz bugünden kitlelere önderlik misyonuyla hareket edebilen örgütsel zeminler yaratamadan, bugünün dar siyasal çalışması içerisinde müdahale ettiğimiz kişileri, alanları, bölgeleri temelde bu misyonun bilinciyle yoğrulmuş bir pratik içinde şekillendiremediğimizde, gelecekte misyonumuzu oynayabilecek bir birikimden de yoksun kalırız.

Bu bilincin oluşturulması ve somutlanması güçlü örgütsel zeminler yaratabilmekten geçmekte, pratik-politik faaliyetimizi bu zeminlerin şekillendireceği hat üzerinden gerçekleştirme zorunluluğunu karşımıza çıkartmaktır. Bugün parti sınırlı olanaklarla ve sınırlı güçlere yaslanarak yolunu yürümeye, kendine yeni olanaklar açmaya çalışmaktadır. Temel metinlerimizde döne döne güçlerimizin ideolojik-politik birikiminin zayıflığı belirtilmekte ve müdahalelerde bulunulmaktadır. Bu müdahalelerin güçlü sonuçlar üretebilmesi de yerel örgütlerimizin göstereceği inisiyatif ve doğru çalışma tarzını yerleştirmede gösterecekleri başarıyla doğrudan bağlıdır. Bu süreç yerel örgütlerimizin gelişimini ve çalışmanın derinleşerek ilerlemesini sağlayacaktır.

Güçlerimizin durumuna ve çalışmanın imkanlarına takılmadan her adımımızda devrimci örgütsel zeminimizi güçlendirecek, faaliyeti bu zeminler üzerinden yürütecek yönde davranmak zorundayız. Yerel örgütlerimizin önderlik misyonunu oynayabilmesinin pratik bir süreç oluşu işte bu durumda karşımıza çıkmaktadır. Kimi zaman yerellerde faaliyetin yürümesi adına, ya da güçlerin zayıflığı nedeniyle, bu örgütsel zeminler yeterince güçlü işletilememektedir. Bu kimi zaman faaliyet alanlarının temel birimlerinin işleyişinin aksaması olarak karşımıza çıktığı gibi, kimi zaman da herhangi bir kampanya sürecini örerken oluşturulan esnek bileşimlerin işletilememesi de olabilmektedir. Pratik faaliyetin aksamaması kaygısıyla örgütsel işleyiş ikinci plana itilmekte, kimi zaman ayaküstü tartışmalarla çalışma yürütülmeye çalışılmaktadır. Bu tablonun kendisi, birçok deneyimin gösterdiği gibi, faaliyetin aksamasına engel olamadığı gibi tersinden bizzat kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yerellerde yürütülen çalışmanın güvenceye alınması ve sistematik bir gelişimin sağlanabilmesi ancak güçlü örgütsel işleyişlere yaslanılabilindiğinde mümkündür. Bu temel gerçeği önümüze koyduğumuzda, mevcut tablomuzda hiçbir biçimde örgütsel işleyişimizi aksatacak tutumlara girmememiz temel bir yerde durmaktadır.

Örgütsel zeminin birikimine yaslanan önderlik!

Örgütsel işleyişe dayanmayan bir çalışma, kendiliğindenci, dar pratik işlerle boğulan, giderek faaliyeti ve insanlarımızı tüketen bir tabloyu karşımıza çıkartmaktadır. Örgütsel zeminlerimizin güçlenmesini sakatladığı gibi, güçlerimizde devrimci örgütsel bakışın ve buna paralel olarak partinin önderlik misyonunun kavranamamasını getirmektedir. Çalışma kişilerin inisiyatifine indirgenmekte, günübirlik bakışın kökleşmesine yolaçmaktadır.

Yerel örgütlerimizin partinin önderlik misyonunu kitleler içerisinde başarıyla yerine getirilebilmesi yerine "kişilere önderlik" pratiğini ortaya çıkartmaktadır. Elbette yerel örgütlerimizin yerelde bulunan tek tek güçlerimize başarılı bir önderlik gerçekleştirebilmeleri, doğru müdahalelerle kişileri ve çalışmanın gelişimini sağlamaları gerekmektedir. Ancak doğru olan, kişilere müdahalenin, kitlelere müdahalenin bir yolu, bunun bir ilk basamağı olarak değerlendirilmesi kaygısıyla yapılabilmesidir. Tüm zorlanmalara rağmen örgütsel zeminlerimizi ısrarlı ve kararlı bir tarzda işletebilme, güçlendirebilme çabasıdır. İdeolojik-politik tartışmalardan örgütsel sorunlara, güncel konulardan faaliyetin planlamasına kadar yerel çalışmanın kapsamına giren her türlü tartışma bu örgütsel zeminler üzerinden gerçekleştirilmeli, güçlerimizin ve faaliyetin muhatabiyeti kişilerden çıkartılarak örgütsel zeminlere oturtulabilmelidir.

Bu zemini doğru tarzda işletebildiğimizde, partinin önderlik misyonunun diyalektik bütünlüğünün yereldeki ayağı olmak konusunda adım atılabilecek, yerel önderlik düzeyine ulaşılabilecektir. Politik faaliyetin her düzeyinde ve alanında örgütsel zeminler hakim kılınabilecek ve gelişim bu zemin üzerinden sağlanabilecektir. Bu zeminleri işletmek, tek tek insanlarımızı geliştirdiği gibi örgütleri de güçlendirecektir. Partinin kadrolaşma konusunda yaşadığı sıkıntıların doğru tarzda aşılabilmesinin yolunu açacaktır. Bu çerçevede tüm parti faaliyetini daha ileri sıçratmak, yerel örgütlerin güçlendirilmesi ve organların bu zeminde işletilmesiyle, tüm kadrolarımızın ve militanlarımızın düşünsel yoğunlaşması ve pratik çabasıyla mümkün olacaktır.

Parti yayınlarına katkıda...

(Baştarafı s.19'da)

kendilerine bu "özgürlük" alanını açan efendilerine dalkavukça methiye dizecek denli alçalırlar.

Artık "her dönemin yıldızı" olan "uzmanlar", belli bir hedefi olan, bunu gözeterek konuşup yazan, köşe başlarını kim tutuyorsa ona yaranan bir kast oluşturuyorlar. Zira hızla gelişen olaylar toplumun belli bir kesiminde ilgi uyandırıyor, kafalarda soru işareti oluşuyor. Bu soruları yanıtlayan "uzman" kılıklı görevliler, TV kanallarından o gerici tahlillerini kusuyorlar. Kimi zaman bazı "muhalif" seslere yer verilmesi yanıltıcı olmamalıdır, zira bu da planın bir parçasıdır.

***

Bu gerici saldırıya karşı marksist-leninistler de kendi dünya görüşlerini yansıtan bir dille mücadele ediyorlar. Komünist dünya görünüşünü ifade eden dil, 160 yılı önce Marx ve Engels tarafından sağlam temeller üzerine oturtulmuştu. Bu temel üzerinde ancak canlı hayatla bağı kurularak inşa edilen bir dil, burjuvazinin gerici saldırısına karşı koyabilmenin biricik aracıdır.

Egemen sınıfların kavramlarına, diline ve düşüncesine karşı mücadele, sınıflar mücadelesinin önemli alanlarından biridir. Bu alanda elimizdeki temel araçlar, partinin yayın organlarıdır. Bu araçlar üzerinden etkili, amaca uygun, anlaşılabilir, yalın ve içeriği güçlü bir dille işçi sınıfı ve emekçilere seslenmek büyük bir önem taşıyor. Parti yayınlarının işçi ve emekçilere seslenmenin yanısıra, parti güçlerini eğiten bir misyon da taşıdıkları dikkate alındığında, egemen sınıfın kavramlarının dilimize sızmasını önleminin önemi daha iyi anlaşılır.

İşçi sınıfı hareketi ve Marksizm'in gelişip yayılması sürecinde oluşturulmuş evrensel bir dil mevcuttur. Bu dili canlı hayatla bağını kurarak etkili bir şekilde kullanmanın yolu, sürekli bir çaba ile marksist dünya görüşünü yetkinleştirmek ve parti birikimini içselleştirmekten geçiyor.

Parti yayınlarına katkıda dilin önemi

Yayınlara katkı sorunu üzerinde sık durulan konulardan biridir. Zira kolektif emeğin ürünü olan parti yayınlarının düzenli olarak, güçlü bir içerikle ve buna uygun bir formasyonla yayınlanabilmesi özel bir önem taşımaktadır.

Parti yayınlarının incelenmesi, eleştirel değerlendirmelerin ilgili platformlara sunulması, yayının dağıtımı, okutulması, işçi ve emekçilerle yayın gündemlerine dair tartışmaların yürütülmesi, yayınların salt propaganda aracı olarak değil, aynı zamanda örgütlenme aracı olarak değerlendirilmesi vb... Tüm bunlar, devrimci siyasal çalışmanın öncelikleri arasında yer alır. Yayınlara düşünsel katkı ise, pek çok kez vurgulandığı üzere, parti kadro ve militanlarının temel sorumlulukları arasında özel bir yerde durur.

***

Parti yayınlarına düşünsel katkıda özen gösterilmesi gereken önemli noktalardan biri, kavramlarla inşa edilen dildir.

Dil, her ne kadar anlatım/iletişim aracı olsa da, "araç" olmanın ötesinde bir önem taşır. Öz-biçim diyalektik bütünlüğünün bilgiyi/mesajı taşıma noktasındaki işlevi dikkate alındığında, içerikle bütünleşemeyen bir anlatım/dil mesajı taşıma noktasında başarısız kalacaktır. Bu olgu, gerçek hayatın yansımasından başka bir şey olmayan düşüncenin/bilincin ifade edilmesinde dilin özgün önemine işaret eder.

Bir konuyu etkili bir şekilde anlatmanın yolu, öncelikle ve esas olarak bilinç donanımıyla ilgilidir. Kişi konuya ne kadar hakimse, genelde onu ifade edişi de o kadar yalın, anlaşılır ve etkili olacaktır. Öz uygun bir biçimle/dille ifade edilemediğinde ise anlatımın başarısı gölgelenecektir.

Bilinç donanımı genelde marksist dünya görüşü ile partinin ideolojik-teorik birikimini özümsemeyi, özelde ise ele alınan konuya yoğunlaşmayı gerektirir. Her iki alanda belli bir donanıma ulaşıldığı, bununla birlikte içerikle bütünleşen bir dil kurulabildiği yerde, karmaşık da olsa, olayları/konuları belli bir yalınlıkla el almak mümkün olacaktır. Zira bilinç dille geliştiği gibi, dil de bilinçle yetkinleşebilir ancak.

***

Sınıflı bir toplumda, somutta kapitalizmde her sınıfın bilinci de, dili de kendine özgüdür. Zira bilinç yaşamın algılanmasından, dil ise yaşamın algısının kavramlarla ifadesinden başka bir şey değildir.

Burjuvazi ile işçi sınıfının birbirine zıt iki dünyaya ait olmaları, yaşam biçimleri ve çıkarlarının uzlaşmaz olması, her sınıfın bilincinde de, dilinde de yansımasını bulur. Bununla birlikte, üretim araçlarının mülkiyetini tekeline alan burjuvazi, buna dayanarak düşünsel üretim araçlarını da eline geçirmiştir. Egemen sınıf olarak örgütlenen burjuvazi, gerici dünya görüşünün yeniden üretiminde devlet kurumlarının yansıra, bu alanda çalışan bir "profesyoneller ordusu" da beslemektedir.

Dolgun maaşlarla, teşviklerle satın alınarak özel şirketlerde istihdam edilen bu organik aydın, akademisyen, gazeteci, sanatçı kastı gerici burjuvazinin dünya görüşünü her gün yeniden üretmektedirler. İdeolojik, politik, sanatsal, felsefi, edebi, dini ve diğer alanlarda sermaye adına düşünsel üretim yapan bu kast, televizyonu, radyoyu, yazılı basını, sinemayı, interneti ve diğer iletişim araçlarını etkin bir şekilde kullanmaktadır.

Egemen sınıflar adına bilgi üretip yayan her kurum, burjuvazinin gerici düşüncesinin, dünya görüşünün, ideolojisinin taşıyıcısıdır.

Egemenlerin diliyle işçi sınıfına, emekçilere ve yeni kuşaklara dayatılan bilgi, bilinçleri bulandırmayı, karşıt dünyanın temsilcisi olan burjuvazinin düşüncesini adeta zorla emekçilere benimsetmeyi esas almaktadır. "Düşünsel zor" olarak tanımlanabilecek bu olgu sınıf bilincinin gelişmesini sakatlamaktadır.

Egemen sınıfın dünya görüşünün etkisine giren işçi ve emekçiler, sınıfsal misyonlarını yerine getiremez duruma düşerler. Bu olgu, sömürü ve zorbalık çarkının dönüşünü kolaylaştırır. Ancak grev veya direnişlere katılan sınıfın öncü bölükleri, bilinçlere pranga vuran gerici dünya görüşünün duvarlarını hızla parçalayabilirler.

Devrimci basım-yayın faaliyetinin kritik önemini hiçbir koşulda azaltmamakla birlikte, pek çok direnişte işçilerde gördüğümüz bilinç sıçramaları, burjuvazinin dil aracılığıyla işçi sınıfının bilincinde yarattığı yanılsama ve yozlaşmayı etkisizleştirmenin en etkili yolunun da mücadeleden geçtiğini kanıtlamaktadır.

***

Bilgi akışını sağlayan kurumlar burjuvazinin denetimindedir. Bu kurumlar kavramları, dili ve görsel araçlarıyla kesintisiz bir şekilde burjuvazinin gerici dünya görüşünü yayıyorlar. Verili koşullarda kimse bu saldırının hedefi olmaktan kurtulamaz. Bu ise, genelde ilerici-devrimci güçlerin, özelde düşünsel üretime katkı sunan kadro ve militanların çok uyanık olmalarını gerektirir. Unutulmamalıdır ki, egemen sınıflara ait kavramlar dilde yansımasını buluyorsa, bu bilinçtekinin izdüşümünden başka bir şey değildir. Bundan dolayı burjuva medyadaki her habere, yoruma, makaleye bilimsel şüpheyle bakılmalıdır. Zira egemen sınıfın denetlediği yayın organlarında yalanla gerçek, bilgiyle yorum içiçe sunulduğu gibi, çarpıtmayla uydurma da uygun dozda aralara serpiştirilir. Bu kargaşada doğruları ayıklayabilmek için belli bir bilinç donanımı zorunludur.

***

Egemenler ve onların hizmetindeki "uzmanlar", kullandıkları dille gerçekliği bir sis perdesinin ardında saklamak için onu tersyüz ederler. Parçayı büyütüp bütünün görünmesini zorlaştırır, şeyleri adıyla değil de ilgisiz veya zıt kavramlarla ifade ederler. Parçayı bütünden, olguyu nedensellikten koparak sunar, yalan, çarpıtma ve uydurmaları sayısız kez tekrarlayıp zorla beyinlere yerleştirme taktiği izlerler. Gerçeği kesinlikten uzak, muğlak bir şekilde yansıtır, dahası varolanı kaçınılmaz, mutlak, değiştirilemez, başka türlüsü düşünülemez diye sunarlar.

Geliştirdikleri dille bilinçleri bulandırma saldırısı yürütenler her zaman cepheden saldırmazlar, kimi zaman bütünün görünmesini önlemek adına gerçekliğin bir parçasını özellikle öne çıkartırlar. Yalanı yutulur kılmak için doğruyu kısmen, elbette bütünden koparak gösterme taktiğine başvururlar.

Gerçekliğin küçük bir kısmını gösterirken, parça-bütün diyalektiğini özellikle yok sayan, dolayısıyla olayların çok yönlü/bütünsel bir şekilde anlaşılmasını engellemeye çalışan egemenlerin hizmetindeki profesyoneller, yerine göre solcu, hatta sosyalist olduklarını bile iddia edebiliyorlar. Zira düşünsel alanda, sömürü ve kölelik düzeni kapitalizme kimse "sosyalist" kılıklı görevlilerden daha iyi hizmet sunamaz.

Burjuvazi ve onun ideolojisini her gün yeniden üretenler bu uğursuz hizmeti görürken buna uygun bir dil geliştiriyorlar. Belli kavramları temel alarak oluşturulan bu dil "uzman işi" olduğu kadar gericiliğin, mistikliğin, sıradanlığın, muğlâklığın taşıyıcısı da olmaktadır.

Bu yeniden üretim sürecine katılanlar liberal solcu, liberal sağcı, liberal dinci, muhafazakâr, kökten dinci, ırkçı şoven vb. kılıklarla karşımıza çıkarlar. Aralarındaki belirgin farklara rağmen, tümünün ana fikri kritik noktada kesişir: Sömürü ve kölelik esasına dayansa da, bu durum hoş olmasa da, kapitalizmden öte bir dünya/bir yaşam yoktur; aksini iddia edenler, gerçeklikten kopmuş iflah olmaz hayalperestlerdir, onlara itibar etmeyiniz.

Amentüleri bu olduktan sonra, "özgürce" söz söyler, kalem oynatabilirler. Hatta bazıları,

(Devamı s.17'de)

Tekstil işçileri birliği tartışması üzerine

A. Ekin

Sınıf çalışmamızın temel yönelimlerinden birini sektörlere yönelik çalışmalarımız oluşturuyor. Özelikle son birkaç yılda derinleşilen bu yönelimler, birçok açıdan zorlanmalar yaşasa da, zamanla sektörlere dönük özel bir yoğunlaşmayı, belli bir hakimiyetin oluşmasını, deneyim ve birikimlerimizi güçlendirmeyi sağladı.

En temel çalışma alanı olması nedeniyle en fazla yoğunlaşılan metal çalışması oldukça anlamlı deneyimler biriktirdi, biriktirmeye devam ediyor. Bu deneyimler arasında işçi birliği çalışması özellikle dikkat çekiyor. Birlik çalışmasının en önemli kazanımlarından biri, alanlardaki metal fabrikaları ile kendi dar gündemlerinden ziyade sektörün genel tablosu üzerinden ilgilenilip müdahale edilmeye başlanması. Bu, metal sektöründe örgütsel gücümüzü aşan bir politik güç olmamızı sağladı.

Bu deneyim diğer sektörel çalışmalarımızın da bu tür birlikler etrafında örülmesi tartışmasını beraberinde getirdi. Örneğin tekstil sektörel birliği parti tarafından tartışılmak üzere örgütün gündemine sunuldu.

Dünden bugüne tekstil çalışmamız

Tekstil çalışması uzun zamandır partinin çalışma alanlarından biri olmuştur. Parti merkezi olarak metal, petro-kimya gibi daha stratejik alanlara yönelmiş olsa da, sektörün hareketliliği ve nispeten daha kolay yol alınabilen yapısı, tekstil çalışmasını da sürekli partinin gündeminde tutmuştur. III. Konferans belgelerine baktığımızda, tekstil çalışmasının tartışmalara konu olduğu, örneğin İstanbul çalışmasının "öncüler düzeyinde taraf" olabilecek bir gelişme yaşadığı, sektörün nesnel zorluklarına, yaşadığı daralmaya ve işçi tipolojisinin durumuna dikkat çekildiği görülmektedir. Bu tartışmaları izleyen dönemde tekstil sektöründeki çalışmamız, merkezi bir yüklenmeden ziyade yerellerde önümüze çıkan imkanların değerlendirilmesi biçiminde devam etmiştir.

Buna rağmen bugün sınıf çalışmamızın yoğunlaştığı alanlara baktığımızda, tekstil çalışmasının azımsanmayacak bir yer tuttuğu görülmektedir. Son dönemde gerçekleşen dört ayrı kurultayın tekstil işçileri birliğinin kurulmasını karar altına alması da bunun bir göstergesidir. Tekstil çalışması sınıf çalışmamızın esas ağırlığını oluşturan metal çalışmasından sonra en yaygın ve sürekli çalışma alanıdır. Bu durumda tekstil çalışmasının merkezi bir birlik etrafında örgütlenmesi önerisi mantıklı görünmektedir.

Metal deneyimi ve merkezi bir tekstil işçileri birliği önerisi

Ancak tekstil sektörü ile metal sektörü arasında ve bizim tekstil çalışmamız ile metal çalışmamız arasında önemli farklılıklar vardır. Bu farklılıkların birlik politikasına da yansıması olacaktır.

Sektörel metal birliğinin esas rolünü tek tek fabrikaların gündeminden çok genelde sektörün gündemine yönelerek oynadığını düşünüldüğünde, esas işlevi bu olan bir aracı bire bir tekstil sektörüne uyarlamak mümkün değildir.

Metal sektörünün ülke ekonomisinde tuttuğu yer bellidir. Metal işçisi tüm zayıflıklarına rağmen öncü bir

konuma sahiptir. Mücadele deneyimi daha gelişkindir. Son metal grevinde görüldüğü gibi hala da mücadele damarı güçlüdür. Mücadele deneyimi ve birikimi açısından öncü bir işçi kuşağını barındırmaktadır. Oysa tekstil sektörünün ülke ekonomisindeki yeri daralmaktadır. İşçi potansiyelinin sınıfsal kimliği ve politik düzeyi daha geridir. '80 sonrasında önemli bir mücadele deneyiminden söz edilemez.

İki sektörün ülke gündeminde tutuğu yer de farklıdır. Örneğin MESS ile toplu sözleşme sürecinde metal işçilerinin alacağı tutum sınıf hareketinin gündemini belirlerken, tekstildeki toplu sözleşme sürecinin böyle bir etkisi olmamaktadır.

Sektör sendikalarının ağırlığı da farklıdır. Birleşik Metal ile Türk Metal sendikal harekette özel bir yere sahiptir. Birleşik Metal mücadele deneyimi ve birikimi açısından sınıf hareketinde ayrı bir yere sahiptir. Türk Metal ise Türkiye'nin en stratejik işletmelerinde örgütlü gerici bir odaktır. Tekstil sendikalarının ise sınıf hareketindeki yeri o kadar önemli değildir. Özellikle kamu tekstil işletmelerinin tasfiyesinden sonra bu önem iyice azalmıştır.

Farklılıklar bununlarla da sınırlı değildir. Tekstil sektörü ile metal sektörünün iç yapılanması farklılıklar göstermektedir. Tekstilde üç tür işletme vardır. Bunların çalışma ve ücret koşulları arasındaki fark metal işletmelerinin kendi içindeki farklılaşmadan çok daha belirgindir. Bu nedenle sektörün toplamını kesen ortak talepleri ve mücadele istemlerini formüle etmenin zorlukları daha fazladır.

Tüm bunlara rağmen çalışmamızın ülke merkezli bir birlik etrafında birleştirilmesi mümkündür. Ancak bizim tekstil çalışmamızın durumu bugün için bu açıdan elverişli değildir. Çalışmamız daha çok orta ölçekli işletmelere dayanmaktadır. Bunlar işçi sayısı açısından "orta ölçekli işletme" olarak nitelendirilecek durumda olsa da, aslında küçük ölçekli işletmelerin çalışma biçimlerinin hakim olduğu, sirkülasyonun yoğun olduğu, bu açıdan da istikrarlı bir çalışma örgütlemenin önemli nesnel zorluklarının bulunduğu işletmelerdir. Eğer önemli bir marka değilse, tekstilde büyük işletmelerde dahi sirkülasyon yaşanmakta, hatta sürekli bir yerden bir yere taşınmaktadır.

Yerel birlikler, daha güçlü merkezi politikalar ve daha sistemli bir faaliyet

Yukarıdaki veriler ışığında bakıldığında, merkezi bir birlik esas rolünü, sektör düzeyinde daha etkin genel politikaların belirlenip hayata geçirilmesinde oynayabilir. Ancak, çalışmamızın durumu gözetildiğinde, henüz böyle bir ihtiyacın kendini dayattığını söyleyemeyiz. Bugün için çalışmamızın ihtiyacı merkezi bir birlikten ziyade, her çalışmanın kendi özgünlüğünü esas alan, bir politik merkez olmaktan çok ortak davranma, eğitim, birlikte mücadele zemini olarak yerel birlikler oluşturmak daha işlevsel olacaktır. Yerel birliklerin alacağı yol üzerinden merkezi birlik tartışması yeniden gündeme gelebilir.

Faaliyet yürüttüğümüz hemen her alanda şu veya bu düzeyde bir tekstil çalışmasının varlığı, sektöre dönük politik yaklaşımlarımızın güçlü olduğu ve pratik yönelimin de hedefli yürüdüğü anlamına gelmiyor. Bugün tekstil daha çok imkan çıktıkça yöneldiğimiz bir alandır ve genel çalışmanın ihtiyaçlarına tabi bir biçimde ilerlemektedir. Sektörün özgünlükleri gözetildiğinde bir ölçüde doğal karşılanan bu durumdan çıkmak için daha güçlü merkezi yönelimler ile sektör çalışmamızı ve sorunlarını daha etkin tartışmak bir ihtiyaçtır. Merkezileşme öncelikle buradan sağlanmalıdır.

Sınıf eksenli partiye geçiş bağlamında önderlik sorunu

Egemenler, kokuşmuş kapitalist düzen için tehlike arz eden işçi ve emekçileri etkisizleştirip, güdülecek noktada tutmaya özel önem verirler. Bu mümkün değilse eğer, siyasal yaşamdaki etkinliklerini asgari noktaya itebilmek amacıyla kesintisiz, sistemli, sinsi ve gerektiğinde vahşi boyutlar alan kaba bir saldırganlık sergilerler. Bu olgu, her sınıflı toplum gibi kapitalizmin de esas olarak şiddete dayalı bir sistem olmasında kaynaklanır. Asker, polis, özel güvenlik orduları besleyen burjuvazi ve onun devleti, kimi zaman havuç uzatsa da, işçi sınıfı ve emekçileri esas olarak sopa ile yönetmektedir.

Devletin militarist, bürokratik, siyasi organlarını daima el altında bulunduran egemenler, yansıra ideolojik/düşünsel üretim araçları üzerinden gerici, yoz fikirlerini de gece gündüz topluma empoze ediyorlar. Fakat tüm bu önlemlere rağmen işçi sınıfı ve emekçilerin olası başkaldırısından duydukları korkudan kurtulamıyorlar.

Bu korkuları boşuna değil elbette. Zira onlar, iktidarı zor araçlarıyla elde tutan sömürücü, asalak, vahşi bir sınıfa mensup olduklarının bilincindedirler. Bu gerçeğin farkında oldukları içindir ki, hiçbir baskı ve yozlaştırmanın ezilenleri başkaldırmaktan alıkoyamayacağını biliyorlar. Onları ölçü tanımaz saldırganlığa iten bu korkuları, isyan eden işçi ve emekçilerin, kapitalist sistemin yarattığı kendi mezar kazıcıları olduğunu bilmelerinden de kaynaklanıyor.

Etkisizleştirmek için öncüsüzleştirmek!

Toplumun dinamik kesimlerini etkisizleştirmenin en etkili yolu olan örgütsüz/öncüsüz bırakmak, egemenlerin temel politikalarından biridir. Bu amaçla devlet terörü, kontr-gerilla provokasyonları, psikolojik savaş taktikleri uygulandığı gibi, ırkçı/dinci gericilik ile uyuşturma, yozlaştırma vb. yöntemlere de başvuruyorlar. Sermaye tarafından beslenen her türden tetikçi takımı da (siyasetçi, sendikacı, gazeteci, akademisyen, "uzman", "sanatçı", yazar-çizer vb.) bu saldırganlığa hevesle katılıyor.

Zira düzenle bütünleşmesi mümkün olmayan toplumsal dinamiklerin, özelde ise işçi sınıfının devrimci öncü gücüyle buluşması, sadece rejimin efendilerini değil, onların beslediği yardakçı takımını da korkutuyor. Öncüyle buluşma olasılığı hissedildiğinde, olağan koşullarda farklı gibi görünen kimi kurum veya kişilerin de aynı kervana katılmaları bu kader ortaklığından kaynaklanıyor. Burjuvazinin verdiği kırıntılarla beslenen bu düşkünleştirilmiş kast, kaba saldırganlıktan papazca vaazlara kadar uzanan geniş bir alanda iş görüyor.

Geçtiğimiz aylarda gerçekleşen öğrenci eylemleri karşısında sergilenen tutum bunun çarpıcı bir göstergesi olmuştur. Eylemlerin, gençliğin sisteme karşı biriken öfkesinin açığa çıkmasını hızlandırabileceği korkusuna kapılan düzenin efendileri ile onların tetikçileri, sermaye medyasını etkin bir şekilde kullanarak ortalığı velveleye verdiler. Kimi devlet terörünü savundu, kimi gençliği tehdit etti, kimi hakaret edip aba altından sopa gösterdi. Polisin vahşi şiddetini eleştirenler ise, ya bu görüntülerin rejimin imajına zarar vereceğini hatırlattı ya da gençlik saflarında biriken öfkeye akacak kanallar açarak, hareketin boyutlanmasını önlemek gerektiğini savundular.

Toplumsal dinamiklerin birleşmesini önleme çabaları

İşçi sınıfının, gençliğin, ezilen halkların

maruz kaldığı baskı ve zulüm, toplumun bu dinamik kesimlerinin öncü güçleriyle kenetlenip özgürlüğün kapılarını açacak olan mücadeleyi geliştirmelerini önlemeyi hedefler.

Ayağa kalkmış toplumsal dinamiklerin bastırılması ya da rejimin böyle bir başkaldırıya yol açabilecek saldırıları gündemde olduğunda, egemenler zıvanadan çıkıyorlar. Ulucanlar katliamından sonra devletin, devrimci direnişi kırıp F tipi hücreleri açmak için 19 Aralık'ta sergilediği vahşet, İMF-TÜSİAD programlarının uygulanmasıyla dolaysız bağlantılıydı. Tıpkı 12 Eylül faşist askeri cuntasının, "24 Ocak istikrar programı"nın uygulanmasıyla doğrudan bağlantılı olması gibi.

Saldırılara karşı öfkesi birikmiş, çıkış yolu arayan ama henüz bileşik hareket etme yeteneğini kazanamamış, fakat böyle bir adım atma sinyali veren rejime tepkili kesimler anında rejimin hedefi haline getirilir. Öncü ile güçlü bağlar kurulmuşsa, bu bağı koparmak, olmazsa zayıflatmak için tüm kirli yol ve yöntemler meşru sayılır. Zira öncü, maddi toplumsal zemininden tecrit edilebilirse, ezmek ya da etki alanını daraltmak kolaylaşır.

İşbirlikçi sermaye iktidarı, şiddet ile "reform"u birleştirerek devrimci öncüyü tasfiye etme politikasını '9●'lı yıllardan beri sistemli bir şekilde uyguluyor. Bu politika, devrimci zeminde kalmakta ısrar edenlerin vahşi devlet terörüyle ezilmesi veya uzun yılar hücrelere kapatılması, düzenin icazetine sığınanlara ise alan açılması şeklinde uygulanıyor.

Bu faşizan politikanın temel hedefi, sermayenin saldırılarına maruz kalan işçi sınıfı ve emekçileri devrimci siyasal öncüden yoksun bırakmaktır.

Sınıfı devrimci örgütle,
devrimci örgütü sınıfla güçlendirmek!

İşçi sınıfı, geleceği kurma iradesi taşıyan, devrimci zeminde duran, ideolojik çizgisi ve programı ile kapitalizmi yıkıp sosyalizmi kurma mücadelesine bilimsel olarak yol gösteren öncü gücüyle birleşmişse, sınıfsız sömürüsüz dünyaya doğru yol almaya başlamış demektir. Bu, işçi sınıfı hareketiyle bilimsel sosyalizmin organik birliğinin sağlanması anlamına gelir.

Buna karşın, ideolojisinin uzağında, aynı anlama gelmek üzere öncü partisinden uzak kalan bir sınıfın, egemenlerin etki ve güdümüne girmesi kaçınılmazdır. Öncü kurmayı ile bütünleşemeyen işçi sınıfı ve müttefiklerinin sömürü ve kölelik zincirlerini kırmaları mümkün değildir.

Öte yandan, nasıl ki öncüsüyle buluşamayan sınıf özgürleşme olanağından yoksun kalıyorsa, maddi sınıfsal zeminine sağlam bir şekilde basamayan bir devrimci partinin de öncülük misyonunu sonuca ulaştırması, kapitalizmi yıkıp sosyalist işçi-emekçi iktidarını kurmayı başarması mümkün olamaz. İnsan soyunun barbarlık içinde çöküşten kurtulması açısında olmazsa olmaz olan bu misyon ancak proletarya ile öncü partisinin sınıf savaşımları içinde buluşup kaynaşmaları sonucunda gerçekleştirilebilir.

Öncü parti/öncü sınıf bu tarihsel misyonu oynayabildiklerinde, kent ile kır yoksullarının, gençliğin, kadınların, etnik, dinsel, mezhepsel baskı ve sömürüye maruz kalan toplumun tüm ezilen kesimlerinin mücadele dinamiklerinin önü de açılmış olacaktır.

Bundan dolayıdır ki, TKİP'nin "devrimci örgüt yaşamsaldır" ve "sınıf eksenli partiye geçiş" çağrısı büyük bir önem taşımaktadır. Bu önem salt partinin kadro ve militanları açısından değil, devrim ve sosyalizm davasına samimiyetle bağlı olan tüm güçler için de geçerlidir. Zira verili koşullarda, sınıf hareketiyle bilimsel sosyalizmin birliği sağlanmadan, kapitalizm belasından kurtulup sosyalizme ulaşmanın olanağı yoktur.

Devrimci örgütün yaşamsal önemine yapılan vurgu ve devrimci örgütü güvence altına almanın yegane yolu olan sınıf eksenli partiye geçişi başarma çağrısının genelde devrim davasını güçlendirmekle ilgili yönü olsa da, halihazırda bunun pratiğe geçirilmesi görevi esas olarak sınıf devrimcilerinin sorumluluğundadır. Sınıf devrimcileri bu çağrıya, parti çizgisinin hayata geçirilmesi için azim, kararlılık, yaratıcılık, ataklık ve işlere dört elle sarılarak karşılık vermelidirler.

Bugün örgütsüz/öncüsüz sınıf, parçalanmış sol, devrimci zeminden sürülmüş parti ya da örgütler tablosu ile karşı karşıya bulunuyoruz. Siyasal yaşamda varlık gösterenler ya devrimci iddiayı terk etmiş bulunan ya da bu iddiayı şu veya bu düzeyde taşısalar bile kapitalizmin tek tutarlı devrimci sınıfı proletaryadan uzak duran akımlardır.

Verili koşullarda sadece TKİP, sınıf hareketiyle bilimsel sosyalizmin birliğini "devrimci teori, devrimci örgüt, devrimci sınıf" temelinde sağlamaya çalışmaktadır. Yarın sınıf ve kitle hareketi geliştiğinde, sınıfın devrimci öncüsünün, hareketle birleşip doğru hedeflere yöneltebilecek, somut kalıcı mevziler kazanmasını sağlayacak bir hazırlığı yapmış olmasının önemini döne döne vurgulamakta, bunun gereklerini yerine getirmektedir.

Zira tersi bir durumda, hareket gelişir, fırtına eser gider ve bir kez daha yeni bir dalganın kabarması için onlarca yıl beklemek zorunda kalınır. Hem tarihsel hem güncel deneyimler, kabaran sınıf ve kitle hareketinin öncüden yoksun kaldığında, kayda değer kazanımlar bırakmadığını göstermektedir. Burjuvazi ile rejimin "akıl hocaları" da bu gerçeğin farkındadırlar. Sınıfı öncüden, öncüyü sınıftan uzak tutmak için bunca çaba harcamaları, kirli oyunlar çevirmeleri bundandır.

II. Parti Kongresi ile devrimci örgütü "yaşamsal", III. Parti Kongresi ile sınıf eksenli partiye geçişi "öncelikli hedef" olarak ilan edip, çabasını bu yönde yoğunlaştıran TKİP, sermaye iktidarının işçi sınıfı ve emekçileri köleliğe mahkum etme planını bozma misyonu ile hareket etme kararlılığını ortaya koymuştur. Komünist kadro ve militanlar tüm çalışma alanlarında bu iddia ve misyonun hakkını verebilmek için seferber olmalıdırlar. Devrimci örgütü güçlendirmek, sınıf eksenli partiye geçiş hedefine doğru yürüyüşümüzü hızlandıracak, sınıf eksenli partiye geçişte alınan mesafe ise, devrimci örgütü güçlendirip sağlamlaştıracaktır.

Kitle çalışmamızın...

(Baştarafı s.25'de)

olanakların iyi biçimde değerlendirilmesi, kitle bağlarının güçlendirilmesi, yeni bağların oluşturulması, belirlenen hedefler üzerinden farklı gündemlerin birbirine bağlanıp, sistematik bir biçimde işlenip çalışmanın derinleştirilmesi...

Faaliyetimizi bu bütünlük içerisinde yürüttüğümüz koşullarda sonuçları da farklılaşacaktır.

Örneğin, asgari ücret ve yıllık zamlara ilişkin bir çalışma yürütüyorsak, bu çalışmayı bağımız olan fabrikalar üzerinden nasıl ete kemiğe büründüreceğimizi planlamalıyız.

Hangi fabrikalarda yoğunlaştıracağımız, bu fabrikalardaki ilişkilerimizi nasıl harekete geçireceğimiz, yeni ilişkileri nasıl kuracağımız üzerine somut bir çalışma hattı koymalıyız. Belirlenmiş hedeflere, rutin çalışmanın dışına çıkarak, özellikle örgütlenme ayağını güçlü tutacak müdahaleler yaparak, fabrika komiteleri kurma çabamızda yoğunlaşmalıyız. Bu fabrikalara ilişkin özel bildiriler, fabrika bültenleri vb. farklı araçları devreye sokmalıyız.

Çalışmamızı bütünlüklü bir tarzda ve tüm ayrıntıları ile planlamalı ve aksatmadan hayata geçirmeyi başarmalıyız. Özellikle kampanya dönemlerinde yaşanan yoğunlaşma nedeniyle bazı işler aksayabiliyor. Faaliyet kapasitemizi sürekli geliştirerek birçok işi bir arada yapabilmeli, bunu gelişimizin önemli bir göstergesi olarak görmeliyiz. Yürüttüğümüz her çalışma bizi bu açıdan bir adım ileri çıkarmalıdır. Çevremizde biriken işçi ilişkilerinin örgütlenmesi ve faaliyetin etkin bir parçası haline getirilmesi, bağlarımızın güçlendirilmesi, yeni olanaklar yaratarak çalışmanın dayanaklarının güçlendirilmesi, sonrasında yürütülecek çalışmalar açısından daha güçlü zeminlerin yaratılmasını sağlayacaktır.

A. Coşkun

Kitle çalışmamızın sorunları

Partimiz ulaştığı düzey itibariyle kitle çalışmasında önemli bir deneyim ve birikim yaratmış durumda. Bu birikim üzerinden daha da güçlenmek için yoğun bir çaba harcıyoruz. Siyasal sınıf çalışmamızı güçlendirmek, bu alanda derinleşmek, fabrika ve işletmeler temelinde bağlarımızı güçlendirmek için çeşitli yol, yöntem ve araçlarla müdahale ediyoruz. Fakat kitle çalışmasında derinleşerek çalışmamızın sonuçlarını örgütleme noktasında önemli yetersizliklerimiz var. Yıllardır ısrarlı ve enerjik bir çalışma yürütüyor olmamıza rağmen henüz istenilen düzeyde sonuçlar almayı başarmış değiliz. Niye başarmadığımız, bunca çaba ve emeğe rağmen istenilen düzeyde sonuçlara niye hala ulaşamadığımız üzerine düşünmek, farklı yönleriyle tartışmak gerekiyor.

Bu tartışmaları canlı bir biçimde yürütmek önemli olmakla birlikte, aslında soruların cevaplarını toplam birikimimiz içinde bulmak mümkün. Çalışmamızda karşılaştığımız zorlanma alanlarının neler olduğu, bunların nasıl aşılabileceği yayınlarımızda döne döne işleniyor. Kitle çalışmasında yaşadığımız zorlanmaları aşmak için denenmemiş yol, yöntem ve araçlar ya da sihirli çözümler yok.

Sorun daha çok, çalışmamızın karşılaştığı sorunlar üzerinden ortaya konulan çözümler ve işaret edilen noktalarda nasıl bir irade ortaya koyduğumuzla ilgilidir. Organ/birimlerimizin güçlü bir iradeyle hedefe kilitlenerek, sonuç almaya dönük bir pratik ortaya koyup koyamadığıyla ilgilidir. Sadece belirlenen işlerin yapıldığı ve belirlenen araçların kullanıldığı bir çalışmanın başarı şansı yoktur. Bu rutin/tekdüze bir çalışma olur ve bizi ileriye taşıyamaz. Eksiklilik ve zayıflıklarımızı irdelemeli ve kararlı bir biçimde mücadele etmeliyiz.

Bu çerçevede şunlar söylenebilir.

Örgütlenme çalışmasına daha fazla yoğunlaşıp yeni mevziler yaratmaya, var olanları güçlendirmeye kilitlenen etkili, yaygın ve çok yönlü bir kitle çalışmasına odaklanmalıyız. Geçmişte çeşitli gündemler üzerinden yürüttüğümüz kampanya çalışmalarını bulunduğumuz alanlarda bu yoğunlaşmayı sağlayacak biçimde ele almalıyız. Kampanyalar birçok aracın kullanıldığı, birçok işin bir arada yapılabildiği, tüm olanakların seferber edildiği, çok yönlü bir yoğunlaşmayla belirlenen gündemlerin emekçi kitlelere taşındığı süreçlerdir. Kampanyanın başarısı, belirlenen işlerin tekdüze bir şekilde yapılmasıyla sağlanamaz. Hedeflenen alanlarda sözkonusu gündem farklı yönleriyle ele alınıp işlendiği, olanakların en iyi biçimde değerlendirildiği, yeni mevziler kazanma yolunda adımların atıldığı, bu kapsamda yapılan planlamaların adım adım hayata geçirildiği koşullarda işlevli olacaktır.

Kampanyalarımızda sürekli vurguladığımız temel eksikliğimiz, genel seslenmede nispi bir başarı ortaya koysak da onu bütünleyen bir örgütlenmeyi hayata geçirememizdir. Bir takım araçlar kullanarak kitleye seslenme noktasında başarılı bir çalışma yürütüyor fakat işçilerle güçlü bağlar kurmada, farklı örgütlülükler yaratarak çalışmamızı kalıcılaştırmada zorlanıyoruz. Genel seslenme ile yarattığımız etkiyi güce dönüştürmekte zayıf kalıyoruz.

Bu zorlanmayı nasıl aşabiliriz? Öncelikle, hiçbir alanını aksatmadan çalışmayı bütünlük içerisinde sürdürebilecek bir faaliyet kapasitesi ortaya konabilmelidir. Varolan

(Devamı s.24'de)

Kitle eylemlerine müdahale sorunu ve görevler

Parçalı bir görünüm sergilese de son yıllarda sınıf ve kitle hareketliliğinde bir canlanmadan söz ediyoruz. Özellikle fabrika eksenli hak arama ve mücadele eğilimlerinin öne çıktığı bu süreçte hareketin birleşik ve merkezi bir karakter kazanmasının önemine vurgu yapıyoruz. Mücadele dinamiklerinin daha ileriye taşınabilmesi, önündeki engelleri aşabilmesi ve sermayenin saldırılarına karşı topyekûn bir direnişin örgütlenebilmesi bakımından bunun öneminin altını çiziyoruz.

Bu çerçevede gerçekleşen her türlü eylemin, özellikle de merkezi eylemlerin taşıdığı önem açıktır. Elbette hareketin merkezi bir hatta çekilmesi tek başına merkezi eylemlerle sağlanamaz fakat bu ihtiyacın sınıf kitleleri tarafından anlaşılması bakımından merkezi eylemlerin önemli bir rol oynayacağı ortadadır. Tersinden, sendikal bürokrasinin de yıllardır bu tür eylemlilikleri tabandan bir basınç olmadığı sürece örgütlemediği, bu basınca dayanamayıp hayata geçirmek zorunda kaldığında ise hareketi kötürümleştirmek ve umutsuzluk yaymak için iç boşaltma tarzında gerçekleştirdiğini biliyoruz.

Tam da burada sınıf devrimcileri olarak bizlerin, bu türden eylem ve mitinglere önemine uygun bir tarzda müdahale edip edemediğimiz sorunu karşımıza çıkıyor. Zira kimi zaman yaşanan pratikler, iddiamız ve taşıdığımız misyonla uyuşmayan görüntüler verebiliyor. Eyleme katabildiğimiz kitle sayısından eylem alanında ortaya konulan disipline, sloganlara katılımdan kortejlerimizdeki canlılık ve ruha, alandaki kitleye dönük müdahalemizden kürsüye dönük müdahaleye kadar bir dizi noktada zayıflıklar yaşanabiliyor.

Bu olumsuz pratiğin daha çok işçi eylemlikleri ve mitinglerinde dışa vurması bir nebze "anlaşılabilir" ama asla kabul edilemez. Örneğin, politik gündemler üzerinden gerçekleşen eylem ve mitinglerde duruşumuzla, coşkumuzla, alana müdahale noktasında kullandığımız araçlarla devrimci iddia ve misyonumuza uygun tok bir duruş sergileyebiliyoruz. Elbette bunda bu tür eylemlerin siyasal içeriği, devrimci ajitasyonun daha dolaysız kullanılması, eyleme katılan bileşenin niteliği önemli bir rol oynuyor.

Ama sınıfın devrimci temsiliyeti iddiasıyla yola çıkan bizler, işçi ve emekçi kitlelerin geniş bölüklerinin toplandığı alanlarda da aynı devrimci coşkuyu, disiplini ve müdahale tarzını sergileyebilmek durumundayız. Evet, sendika bürokratları ya da reformistler, işçi ve emekçi eylemliklerinde kendi ruhsuzluklarını, yılgınlıklarını, icazetçi anlayışlarını alandaki sınıf kitlelerine bir şekilde taşımaktadırlar. Alana taşıdığımız işçi ilişkilerinin bir kısmı da alanın genel havasından etkilenerek bir gevşek ruh haline kapılabilmekte ve dağınıklığın bir parçası haline gelebilmektedirler.

Ama unutmamalıyız ki, burada devrimci özne olarak sorumluluk bizlere düşüyor. Kortejimizde yer alacak her bir ilişkimizi, eylemin anlam ve önemi, alanda nasıl hareket etmesi gerektiği üzerinden eğitebilmeli, alanda devrimci duruşumuz, disiplinimiz ve coşkumuzla onları motive edebilmeli, bu coşku ve canlılığı alana kazandırma misyonuyla hareket edebilmeliyiz.

Elbette kitle eylemlerine katılımımız ve müdahalelerimiz sadece alandaki duruşumuz üzerinden ele alınamaz. Her bir eylem veya mitingin değerlendirilmesi; ön sürecini kitle çalışmasına ne oranda konu edebildiğimiz, katılımı hangi düzeyde örgütleyebildiğimiz, alana taşıdığımız güçlerde nasıl bir bilinç açıklığı yaratabildiğimiz, alandaki işçi

ve emekçilere politika ve şiarlarımızı ne oranda taşıyabildiğimiz, kaç öncü unsurla temas kurabildiğimiz, sendikal bürokrasinin ve reformist politikaların etkilerini kırma noktasında ne ölçüde başarılı olduğumuz, gelecekteki eylemlere dönük olarak ne tür dersler çıkardığımız ve bu değerlendirmeleri eyleme taşıdığımız kitleyle birlikte yapıp yapamadığımıza kadar bir dizi nokta üzerinden ele alınabilmelidir.

Eğer merkezi mitinge katılımımız ve alana dönük müdahalemiz üzerinden eksiklik ve yetersizlik tespiti yapıyorsak, bunun nedenlerini ön sürecinden başlayarak geriye dönük toplam bir muhasebe üzerinden gerçekleştirebilmeliyiz.

Kendi güçlerimizde ve mitinge taşıdığımız ilişkilerimizde sözkonusu eylemin süreçteki önemi hakkında yeterli bir bilinç açıklığı sağlayabildik mi? Ön çalışmasını yaygın bir kitle çalışmasına konu edebildik mi? Daha fazla katılımı örgütleyebilmek açısından hangi araç ve yöntemleri devreye soktuk? Bu araç ve yöntemler üzerinden etkili bir sonuç alabildik mi? Alamadıysak nedenleri üzerine tartıştık mı? Alanda nasıl konumlanmamız, hangi şiarları öne çıkarmamız gerektiğine dair tartışmalar yürüttük mü? Mitingte hangi araçları kullanmamız gerektiğini planlayıp, kimlerin ne türden görevler üstleneceğine dair bir işbölümü yaptık mı?

Kortejlerimiz, gerek görsellik, gerek disiplin ve canlılık, gerekse slogan ve şiarlarımızın alana taşınması bakımından devrimci bir iddiayı taşıyabildi mi? Kürsüden verilen mesajlar, devrimci şiarlarla yanıtlanabildi mi? Mitinge katılan kitlenin ruh hali ve eğilimleri gözlemlenerek buna uygun müdahaleler yapabildik mi? Alanda kaç fabrikadan işçiyle temas kurabildik? Ajitasyon ve propaganda araçlarımızı ne kadar etkili bir tarzda kullanabildik? Buralarda yaşanan eksiklikler varsa nedenleri ve sorumlularına dair bir muhasebe yaptık mı? vb...

Bu ve benzeri sorulara vereceğimiz yanıtlar, eksiklik ve yetersizliklerimizin gerçek nedenlerini ortaya koyacaktır.

Kitle eylemlerine katılım ve müdahale tarzımızı çok yönlü olarak değerlendiremeyen organ ve birimlerimiz, eylemlere taşıdığı güçleri etkileyip eğitmeyi başaramayacak ve alanlarda dağınık, devrimci iddia ve misyondan uzak bir görüntü sergilemekten kurtulamayacaklardır. Böyle bir durumda, iyi organize edilememiş, nerede nasıl müdahale etmesi gerektiğini bilemeyen, alandaki politik havayı izleyip kavramak yerine kendi içine dönmüş, ikili-üçlü sohbetlerin yaşandığı zaaflı bir tabloyla yüzyüze kalınacaktır.

Komünistler olarak kitle eylemlerine dönük müdahalemizi hiçbir zaman küçük burjuva hareketlerin yaptığı gibi kendi dar ihtiyaçlarımız üzerinden ele almadık, almıyoruz. Her eyleme sınıf hareketinin ihtiyaçları üzerinden bakıyoruz. İşçi ve emekçi kitlelerin üzerlerindeki ölü toprağını atabilmeleri, sendikal bürokrasinin kurduğu hâkimiyeti kırabilmeleri, ileri öncü unsurları şahsında birleşik, militan bir sınıf hareketi geliştirme ihtiyacını kavrayabilmeleri doğrultusunda eylemlere müdahale etmeye çalışıyoruz. Devrimci politika ve şiarlarımızla birlikte alandaki duruşumuz ve müdahale tarzımız üzerinden de bunu sergileyebilmek durumundayız. Her kitle eyleminde bu iddia ve misyon duygusuyla hareket edebilmeli, her zaafiyet belirtisini kolektif bir eleştiriye konu edebilmeliyiz.

15-16 Haziran Direnişi yol gösteriyor!..

Türkiye işçi sınıfına selam!

Türkiye işçi sınıfına selam!
Selam yaratana!
Tohumların tohumuna, serpilip gelişene selam!
Bütün yemişler dallarınızdadır.
Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir,
haklı günler, büyük günler,
gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan,
ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Türkiye işçi sınıfına selam!
Meydanlarda hasretimizi haykıranlara,
toprağa, kitaba, işe hasretimizi,
hasretimizi ayyıldızı esir bayrağımıza.

Düşmanı yenecek işçi sınıfımıza selam!
Paranın padişahlığını,
karanlığını yobazın
ve yabancının roketini yenecek işçi sınıfına selam!

Türkiye işçi sınıfına selam!
Selam yaratana!

Nazım HİKMET